МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ПОДАТКОВОЇ СПРАВИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ
КАФЕДРА ОБЛІКУ ТА КОНСАЛТИНГУ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: **«Бухгалтерський облік, контроль та аналіз розрахунків з різними кредиторами» (за матеріалами ТОВ «Транс-Маркет»**

Здобувача вищої освіти ІІ (магістерського) рівня, ІІ курсу, ОМО-22-1 групи, спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітня програма «Облік і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»

підпис здобувача вищої освіти

Фальченко Єгор Сергійович

Науковий керівник

підпис керівника

Гуріна Н.В., к.е.н., доцент

Гарант освітньо-професійної програми

підпис гаранта ОПП

Колісник Олена Пилипівна, к.е.н., доцент

Допущено до захисту за рішенням кафедри обліку та консалтингу протокол від 18.01.2024 № 12

підпис завідувача кафедри

Колісник Олена Пилипівна, к.е.н., доцент

Ірпінь – 2024

Реєстрація №13 23.01.2024 _____
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки

до захисту _____ 13.01.24 _____
(не захисту, на доопрацювання) (дата) (підпис)

Результат захисту 4 (добре) 06.02.2024 _____
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова комісії: _____ Т. Г. Камінська
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії:

_____ О. П. Колісник
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ В. М. Метелиця
(підпис) (ініціали, прізвище)

_____ Б. М. Занько
(підпис) (ініціали, прізвище)

Секретар комісії: _____ Д. Л. Судак
(підпис) (ініціали, прізвище)

Онлайн сервіс створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 17:41:00 07.02.2024

Назва файлу з підписом: Кваліфікаційна робота Фальченко Є. С..pdf.xml
Розмір файлу з підписом: 16.3 КБ

Перевірені файли:
Назва файлу без підпису: Кваліфікаційна робота Фальченко Є. С..pdf
Розмір файлу без підпису: 2.0 МБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: МЕТЕЛИЦЯ ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ
П.І.Б.: МЕТЕЛИЦЯ ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ
Країна: Україна
РНОКПП: 2978215692
Організація (установа): ФІЗИЧНА ОСОБА
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 18:41:00 07.02.2024
Сертифікат виданий: КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер: 5E984D526F82F38F04000000A3F8FC009F6DD004
Алгоритм підпису: ДСТУ 4145
Тип підпису: Удосконалений
Тип контейнера: Підпис та дані в окремих файлах (XAdES detached)
Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)
Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2023.12.21 13:00

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії членів комісії, секретаря, (підпис)
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ				
1. Зміст кваліфікаційної роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	від 0 до 30	25		
2. Дотримання вимог щодо оформлення	від 0 до 10	8		
3. Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	від 0 до 5	5		
4. Рецензент	від 0 до 5	4		
РАЗОМ БАЛІВ*	від 0 до 50	42		
ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
1. Доповідь	від 0 до 10	10		
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5	5		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25	20		
4. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до10	5		
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50	40		
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100	82		

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
82	B	4 (добре)	06.02.2024	

Правила переведенням оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	
60-69	D	3 (задовільно)
50-59	E	
35-49	FX	2 (незадовільно)

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет податкової справи, обліку та аудиту Кафедра обліку та консалтингу
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Затверджую
Завідувач кафедри О.П. Колісник
_____
«21» 10 .2022 р.

Завдання на кваліфікаційну роботу
здобувачу вищої освіти
Фальченка Єгора Сергійовича

1. Тема роботи: **Бухгалтерський облік, контроль та аналіз розрахунків з різними кредиторами**
Затверджена наказом ректора від «30» листопада_2022 № 1254
2. **Строк здачі закінченої роботи**: 18.12.2023 р.
3. **Цільова установка**. Провести наукове дослідження за темою «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз розрахунків з різними кредиторами».
Мета роботи. Метою кваліфікаційної роботи є вивчення теоретичних основ та діючої системи обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами підприємства ТОВ «Транс-Маркет» та розробка пропозицій щодо шляхів вдосконалення обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами.
Об'єктом дослідження. Об'єктом дослідження є облік, контроль та аналіз розрахунків з різними кредиторами підприємства ТОВ «Транс-Маркет».
Предметом дослідження. Предметом дослідження є сукупність теоретичних питань, загальних принципів, методичних і практичних завдань, пов'язаних з ефективними процесами обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет».
4. **Вихідні дані до роботи**. Законодавчі і нормативні документи, наукова й навчальна література, первинні документи, облікові регістри та форми звітності досліджуваного підприємства.
5. **Перелік графічного матеріалу**. Необхідні для кращого розуміння тексту кваліфікаційної роботи рисунки (схеми, діаграми тощо), які дозволяють більш наочно висвітлити процес наукового дослідження та його результати.
6. **Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом)**.
ВСТУП
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З РІЗНИМ КРЕДИТОРАМИ
1.1. Економічна сутність та класифікація кредиторської заборгованості
1.2. Нормативне-правове регулювання обліку розрахунків з різними кредиторами
Висновки до розділу 1
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З РІЗНИМИ КРЕДИТОРАМИ
2.1. Облікова політика щодо обліку розрахунків з різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет»
2.2. Організація і методика первинного обліку розрахунків з різними

кредиторами
2.3. Організація та методика синтетичного і аналітичного обліку розрахун
різними кредиторами
2.4. Особливості обліку розрахунків з різними кредиторами в умовах
діджиталізації
Висновки до розділу 2
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З
РІЗНИМИ КРЕДИТОРАМИ
3.1. Контроль контролю розрахунків з різними кредиторами
3.2. Аналіз стану та структури кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-
Маркет»
3.3 Шляхи вдосконалення обліку, контролю та аналізу розрахунків з різним
кредиторами
Висновки до розділу 3
ВИСНОВКИ
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ
ДОДАТКИ

7. **Календарний план виконання роботи**

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Факти
1	2	3	4
1.	Вибір теми, вивчення літературних джерел та складання плану роботи	17.10.-20.10.2022 р.	
2.	Підготовка розділу роботи та подання його керівнику		
2.1	першого	15.05.2023 р.	
2.2	другого	25.09.2023 р.	
2.3	третього	01.12.2023 р.	
3.	Підготовка вступу та висновків	14.12.2023 р.	
4.	Доопрацювання з урахуванням зауважень керівника	18.12.2023 р.	
5.	Перевірка роботи на плагіат	15.01.2024 р.	
6.	Попередній захист роботи	17.01.2024 р.	
7.	Отримання відгуку керівника роботи	24.01.2024 р.	
8.	Отримання зовнішньої рецензії	26.01.2024 р.	
9.	Допуск до захисту зав. кафедрою	01.02.2024 р.	
10.	Захист роботи	05-06.02.2024 р.	

8. Дата видачі завдання «21» жовтня 2022 р.
9. Керівник кваліфікаційної роботи

(підпис) Гуріна Н. В
(прізвище, ініці

10. Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) Колісник О
(прізвище, ініці

11. Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти

Фальченко Є.С.
(прізвище, ініціали) (підпис)

Факультету податкової справи, обліку та аудиту

Кафедра обліку та консалтингу

ДОВІДКА
про перевірку кваліфікаційної роботи (проєкту)
на академічний плагіат

№ п/п		
1.	ПІБ автора твору	Фальченко Єгор Сергійович
2.	ПІБ наукового керівника	Гуріна Н. В.
3.	Тип роботи, що перевіряється (курсова, кваліфікаційна робота (проєкт)	Кваліфікаційна робота
4.	Тема роботи	Бухгалтерський облік, контроль та аналіз розрахунків з різними кредиторами
5.	Рік написання	2023
6.	Оригінальний текст у роботі складає %	100%
7.	Схожість %	0%
8.	Цитати%	2,99%

Відповідальна особа Судак Д. Л. (П.І.Б.) (підпис)

АНОТАЦІЯ
на кваліфікаційну роботу
на тему: «Бухгалтерський облік, контроль та аналіз розрахунків з різними кредиторами»

Метою кваліфікаційної роботи магістра є обґрунтування теоретичних положень, методичних підходів та науково-прикладних рекомендацій щодо удосконалення обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами на підприємстві в сучасних умовах господарювання.

Відповідно до мети у роботі поставлено такі завдання: дослідити економічну сутність та класифікацію кредиторської заборгованості; вивчити нормативне-правове регулювання обліку розрахунків з різними кредиторами; розглянути облікову політику щодо обліку розрахунків з різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет»»; розкрити організацію і методику первинного обліку розрахунків з різними кредиторами; дослідити організацію та методику синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з різними кредиторами; узагальнити особливості обліку розрахунків з різними кредиторами в умовах діджиталізації; вивчити контроль контролю розрахунків з різними кредиторами; проаналізувати стан та структуру кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-Маркет»; запропонувати шляхи вдосконалення обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами.

Об’єктом дослідження є сучасні процеси обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами на вітчизняних підприємствах.

Предметом дослідження є є сукупність теоретичних питань, загальних принципів, методичних і практичних завдань, пов’язаних з ефективними процесами обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами на прикладі ТОВ «Транс-Маркет».

Базою дослідження є підприємство товариство з обмеженою відповідальністю «Транс-Маркет».

Кваліфікаційна робота магістра виконана на практичному рівні, зокрема: розглянуто практичні аспекти обліку, контролю і аналізу розрахунків з різними кредиторами ТОВ «Транс-Маркет». Перспектива практичного застосування отриманих результатів полягає в тому, що їх можуть використовувати як керівник (власник) та бухгалтерія підприємства – ТОВ «Транс-Маркет», так й інші вітчизняні господарські одиниці. Здобуті результати дослідження готові до використання в практиці діяльності ТОВ «Транс-Маркет», тобто мають практичну цінність.

Робота викладена на 64 сторінках та містить 14 таблиць, 12 рисунків, 8 додатків. Список використаних джерел налічує 48 найменувань.

Ключові слова: зобов'язання, розрахунки, кредитори, заборгованість, кредиторська заборгованість.

Рік виконання кваліфікаційної роботи 2022-2023рр.

Рік захисту роботи 2024р.

ANNOTATION
on qualifying work on a theme:
"Accounting and analysis of logistics operations at the enterprise"

on the topic: "Accounting, control and analysis of settlements with various creditors"

The purpose of the master's qualification work is to substantiate theoretical provisions, methodological approaches and scientific and applied recommendations for improving accounting, control and analysis of settlements with various creditors at the enterprise in modern business conditions.

In accordance with the goal, the following tasks are set in the work: to investigate the economic essence and classification of accounts payable; study the regulatory and legal regulation of accounting of settlements with various creditors; consider the accounting policy regarding the accounting of settlements with various creditors at Trans-Market LLC"; disclose the organization and methodology of primary accounting of settlements with various creditors; to investigate the organization and methodology of synthetic and analytical accounting of settlements with various creditors; generalize the peculiarities of accounting for settlements with various creditors in the conditions of digitalization; study the control of the control of settlements with various creditors; analyze the state and structure of payables of Trans-Market LLC; propose ways to improve accounting, control and analysis of settlements with various creditors.

The object of the study is modern processes of accounting, control and analysis of settlements with various creditors at domestic enterprises.

The subject of the study is a set of theoretical questions, general principles, methodological and practical tasks related to effective processes of accounting, control and analysis of settlements with various creditors on the example of Trans-Market LLC.The basis of the study is the Trans-Market limited liability company.

The master's qualification work was performed at a practical level, in particular: the practical aspects of accounting, control and analysis of settlements with various creditors of Trans-Market LLC were considered. The prospect of practical application of the obtained results is that they can be used both by the manager (owner) and the accounting department of the enterprise - Trans-Market LLC, as well as by other domestic economic units. The obtained research results are ready for use in the practice of Trans-Market LLC, that is, they have practical value.

The work is laid out on 64 pages and contains 14 tables, 12 figures, and 8 appendices. The list of used sources includes 48 items.

Key words: obligations, settlements, creditors, debt, accounts payable.

The year of performance of qualification work is 2022-2023.

The year of job protection is 2024.

ЗМІСТ

	стор
ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З РІЗНИМ КРЕДИТОРАМИ	12
1.1. Економічна сутність та класифікація кредиторської заборгованості	12
1.2. Нормативне-правове регулювання обліку розрахунків з різними кредиторами	18
Висновки до розділу 1	22
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З РІЗНИМИ КРЕДИТОРАМИ	24
2.1. Облікова політика щодо обліку розрахунків з різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет»	24
2.2. Організація і методика первинного обліку розрахунків з різними кредиторами	27
2.3. Організація та методика синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з різними кредиторами	33
2.4. Особливості обліку розрахунків з різними кредиторами в умовах діджиталізації	38
Висновки до розділу 2	44
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З РІЗНИМИ КРЕДИТОРАМИ	45
3.1. Контроль контролю розрахунків з різними кредиторами	45
3.2. Аналіз стану та структури кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-Маркет»	50
3.3 Шляхи вдосконалення обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами	59
Висновки до розділу 3	66
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	71
ДОДАТКИ	77

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних ринкових умовах підприємства в процесі виробничої, комерційної, посередницької та іншої діяльності вступають у різноманітні взаємовідносини з великою кількістю юридичних і фізичних осіб. Виникає необхідність не тільки точно і своєчасно вести облік розрахунків з усіма кредиторами, а й правильно документально оформляти розрахункові операції, не допускати наявності великої кредиторської заборгованості, періодично проводити звірку розрахунків. Адже саме кредиторська заборгованість виступає одним із найважливіших показників фінансової стійкості, плато- та конкурентоспроможності підприємства на економічному ринку.

Питання формування стійких відносин з суб'єктами господарювання суттєво впливає на фінансові, економічні та соціальні процеси, враховуючи специфіку діяльності, потреби ринку та пріоритетні тенденції. Крім того, сформована ділова репутація та розрахункова дисципліна господарської одиниці напряму залежить від ефективної організації обліку, системи контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами. Вирішення зазначених проблем вимагає системного підходу, а також синтезу механізмів обліку та управління.

В сучасних умовах економічної незбалансованості базова оцінка стану розрахунків з різними кредиторами суттєво важлива для вирішення конкурентної та фінансової стійкості, надійності підприємства, враховуючи індикатори кредитоспроможності, рентабельності, а також ліквідності.

Формування перманентної системи контролю є запорукою підвищення ефективності використання ресурсів підприємства. Крім того, необхідність проведення перевірки підкреслює системність процесу отримання достовірної інформації щодо відображення стану кредиторської заборгованості у фінансовій звітності підприємства.

Питанням дослідження сучасного стану та шляхів удосконалення обліку,

контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами на підприємстві присвячена кваліфікаційна робота, тому її тема досить актуальна та своєчасна.

Питанням обліку розрахунків з різними кредиторами присвячені праці вітчизняних та зарубіжних вчених, а саме:М. А. Вахрушиної, А. Б. Борисов,Ф. Ф. Бутинця, І. А. Бланка, Ф. Ф. Бутинець, Ю. А. Василенко, І. О. Власова, С. Ф. Голов, Р. П. Гончарук, Л. Л. Горецька, А. Г. Загородній, В. М. Костюченко,К. Друрі, Т. П. Карпової, В. Е. Керімова, Л. В. Нападовської, В. Ф. Палія, М. С. Пушкара та інших.

Дослідженням теоретичних аспектів аналізу розрахунків з різними кредиторами присвячена значна кількість наукових праць зарубіжних авторів таких, як І.О. Коблянська, Н.В. Чебанова, Т.І. Єфіменка, В.М. Івахненко, Н.М. Ткаченко, Л.В. Кручак, О.Ф. Томчука, Ю. М. Тютюнник, К. Багрій С.В. Зеленко, В.С. Муковіз, Г.О. Партин, В.В. Сопко, О.М. Попазова, Ю.С. Цал - Цалко О.В. Олійник, П.Я. Попович та інших. Значний внесок в розвиток методичної бази аналізу розрахунків з різними кредиторами внесли А.Д. Бутко, Л.М. Малярець, Є.В. Мних, Н.М. Пономаренко, В.О. Подільська, О.О. Терещенко, Ю.С. Цал-Цалко, М.Г. Чумаченко та інші.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи магістра є обґрунтування теоретичних положень, методичних підходів та науково-прикладних рекомендацій щодо удосконалення обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами на підприємстві в сучасних умовах господарювання.

Завдання кваліфікаційної роботи магістра:

дослідити економічну сутність та класифікацію кредиторської заборгованості;

вивчити нормативне-правове регулювання обліку розрахунків з різними кредиторами;

розглянути облікову політику щодо обліку розрахунків з різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет»»;

розкрити організацію і методику первинного обліку розрахунків з різними кредиторами;

дослідити організацію та методику синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з різними кредиторами;

узагальнити особливості обліку розрахунків з різними кредиторами в умовах діджиталізації;

вивчити контроль контролю розрахунків з різними кредиторами;

проаналізувати стан та структуру кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-Маркет»;

запропонувати шляхи вдосконалення обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами.

Об’єкт і предмет дослідження. Об’єктом кваліфікаційної роботи магістра є сучасні процеси обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами на вітчизняних підприємствах.

Предметом кваліфікаційної роботи магістра є сукупність теоретичних питань, загальних принципів, методичних і практичних завдань, пов’язаних з ефективними процесами обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами на прикладі ТОВ «Транс-Маркет».

За даними Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (ЄДР), датою державної реєстрації ТОВ «Транс-Маркет» є 26.01.2011р. Місцезнаходження: Україна, місто Київ та не співпадає з фактичним адресом. В Україні працюють декілька структурних підрозділів компанії у різних містах: Глухів, Суми, Вінниця.

За КВЕД ТОВ «Транс-Маркет» має такі види діяльності: Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах; Оптова торгівля напоями; Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами; Вантажний автомобільний транспорт; Складське господарство; Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту; Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки.

Діяльність ТОВ «Транс-Маркет» здійснюється на підставі Статуту,

складеного відповідно до чинного законодавства. Підприємство створено для здійснення господарської діяльності з метою отримання прибутку (доходу).

Для більш кращого уявлення про діяльність досліджуваного підприємства ТОВ «Транс-Маркет» доцільно розглянути комплексний аналіз усіх економічних показників. Для початку розглянемо аналіз фінансового стану підприємства (Таблиця 1).

Таблиця 1

Аналіз основних економічних показників діяльності ТОВ «Транс-Маркет» за 2020-2022 роки, тис. грн

Показник	Сума, тис. грн			Відхилення (+,-)			
				2021 р. / 2020 р.		2022 р. / 2021 р.	
	2020 р	2021 р.	2022 р.	абсолютне, (+,-)	відносне, %	абсолютне, (+,-)	відносне, %
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	141 517	195 712	178 192	54 195	38,3	-17 520	-8,95
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	108 121	152 690	138 220	44 569	41,2	-14 470	-9,48
Фінансовий результат діяльності підприємства до оподаткування	3 356	22	5 835	-3 334	-99,3	5 813	264,73
Чистий прибуток (збиток)	2 752	22	5 525	-2 730	-99,2	5 503	250,64
Активи підприємства	57 756	58 470	59 881	714	1,2	1 411	2,41
Основні засоби (залишкова вартість)	611	525	338	-86	-14,1	-187	-35,62
Дебіторська заборгованість	8670	10713	14433	2 043	23,6	3 720	34,72
Поточні зобов’язання	1496	3142	4579	1 646	110,0	1 437	45,74

Джерело: розраховано автором на основі ТОВ «Транс-Маркет»

На основі даних таблиці 1 можна зробити певні висновки:

У 2021 році порівняно з 2020 роком спостерігається збільшення

практично всіх економічних показників. Значно зросла сума чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (на 38,3%), собівартості реалізованої продукції (на 41,2%), поточних зобов'язань (на 110,0 %) та зменшення розміру чистого прибутку (на 99,2 %).

У 2022 році порівняно з 2021 роком всі показники знизилися, зокрема сума чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (на 8,95%), собівартості реалізованої продукції (на 9,48%), а сума чистого прибутку значно зросла (на 250,64 %).

Загалом протягом останніх трьох років відбулися зміни як у бік збільшення, так і у бік зменшення основних економічних показників діяльності ТОВ «Транс-Маркет».

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) зменшився до 178192 тис. грн (на 8,95 %), відповідно зменшилася і собівартість реалізованої продукції до 138220 тис. грн (на 9,48 %), це пов'язано з зменшення обсяг реалізованих товарів.

Чистий прибуток ТОВ «Транс-Маркет» збільшився до 5525 тис. грн (на 264,73 %), дебіторська заборгованість – до 14433 тис. грн (на 34,72 %), поточні зобов'язання – до 4579 тис. грн (на 45,74 %).

Залишкова вартість основних засобів зменшилася до 338 тис. грн (на 35,62 %), а загалом розмір активів підприємства зріс – до 59881 тис. грн (на 2,41 %).

Інформаційною базою дослідження є нормативно-законодавчі акти, Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, видання періодики, монографії, статті, облікові роз'яснення а консультації, матеріали науково-практичних конференцій, Інтернет-ресурси, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності, первинні документи та облікові реєстри з розрахунково-кредитних операцій, фінансова та статистична звітність підприємства.

Практичне значення отриманих результатів. Кваліфікаційна робота магістра виконана на практичному рівні, зокрема: розглянуто практичні

аспекти обліку розрахунків з різними кредиторами ТОВ «Транс-Маркет»; розглянуто практичні аспекти аналізу розрахунків з різними кредиторами ТОВ «Транс-Маркет»; розглянуто практичні аспекти контролю розрахунків з різними кредиторами ТОВ «Транс-Маркет». Перспектива практичного застосування отриманих результатів полягає в тому, що їх можуть використовувати як керівник (власник) та бухгалтерія підприємства – ТОВ «Транс-Маркет», так й інші вітчизняні господарські одиниці. Здобуті результати дослідження готові до використання в практиці діяльності ТОВ «Транс-Маркет», тобто мають практичну цінність.

Апробація результатів дослідження. За темою дослідження опубліковано 1 наукову працю, а саме: тези доповідей

Фальченко Єгор. Удосконалення обліку та контролю кредиторської заборгованості на підприємствах. Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики [Електронне видання]: збірник тез за матеріалами ІІ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Ірпінь, 28 квітня 2023 р. Ірпін : Державний податковий університет, 2023. – 738 с. – PDF-формат мережеве видання ; інституційний депозитарій. ISBN 978-966-337-690-5. с.437-441

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається з: вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Робота викладена на 64 сторінках та містить 14 таблиць, 12 рисунків, 8 додатків. Список використаних джерел налічує 48 найменувань.

РОЗДІЛ 1.
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З РІЗНИМ КРЕДИТОРАМИ

1.1. Економічна сутність та класифікація кредиторської заборгованості

Господарська діяльність суб’єктів господарювання пов’язана з використанням коштів, що перебувають у безперервному кругообігу. У складі джерел коштів підприємства значну питому вагу займають позикові кошти, а саме кредиторська заборгованість. Проте одним з найбільш складних і суперечливих питань бухгалтерського обліку все таки є облік розрахунків з різними кредиторами, що пов'язано з існуванням проблеми неплатежів.

Кредиторська заборгованість надає можливість підприємству тимчасово користуватися запозиченими коштами, але з іншого боку - зменшує показники платоспроможності і ліквідності. Враховуючи те, що історія існування кредиторської заборгованості є давньою, в сучасній науковій літературі немає єдиної думки щодо трактування цього поняття.

Так, Бутинець Ф.Ф. розглядає кредиторську заборгованість, як форму розрахунку за товари і послуги, які придбаються у ході операцій компанії, що періодично повторюються і використовуються у виробництві чи для перепродажу [1]. Деякі науковці визначають кредиторську заборгованість як грошові кошти, які тимчасово підпорядковані підприємству, фірмі, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі, у яких вони позичені і яким вони не виплачені.

Як правова категорія, «кредиторська заборгованість – це особлива частина майна організації, що є предметом обов’язкових правовідносин між організацією та її кредиторами» [2]. Незважаючи на те, що одні дослідники визначають кредиторську заборгованість як грошові кошти, інші – як частину майна, ще інші – як форму розрахунків, проте кредиторська заборгованість є

невід'ємним етапом повторювального кругообігу капіталу, що призводить до здійснення безперервних господарських операцій на підприємстві, тобто здійснення господарських операцій є причиною безперервних платежів та грошових надходжень. Саме тому важливо розглядати кредиторську заборгованість як складову капіталу.

Економічній сутності кредиторської заборгованості притаманні наступні ознаки: «примусовий характер економічних відносин; риса заміщення оборотних засобів підприємства; відрізняється швидкістю розповсюдження від підприємства до підприємства по ланцюгу взаємопов'язаних платежів, що викликає необхідність заліків взаємних вимог; може трансформувати безготівкові розрахунки, зокрема, змінювати способи платежів» [3].

Незважаючи на те, що дефініція «кредиторська заборгованість» існує дуже довго і вивчалася великою кількістю дослідників, серед науковці досі не існує єдиної точки зору на економічний зміст цієї дефініції.

В науковій літературі, також неоднозначними є підходи до розуміння економічної сутності та змісту кредиторської заборгованості.

Розглянемо трактування сутності кредиторської заборгованості з точки зору різних авторів (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Підходи щодо розуміння сутності терміну «кредиторської заборгованості» в економічній літературі

Автор (джерело)	Сутність поняття «кредиторська заборгованість»
1	2
Бутинець Ф.Ф., Горецька Л.Л.	форма розрахунку за товари і послуги, які придбаються у ході операцій компанії, що періодично повторюються і використовуються у виробництві (в якості сировини) чи для перепродажу (інакше її називають рахунками до сплати чи торговими рахунками до сплати)
Голов С.Ф., Костюченко В.М.	сума, яка нараховується постачальникам за купівлю у них товарів або послуг в кредит
Борисов А.Б.	грошові кошти, які тимчасово підпорядковані підприємству, фірмі, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі, у яких вони позичені і яким вони не виплачені
Партин Г.О., Загородній А.Г.	заборгованість підприємства іншим юридичним і фізичним особам, що виникла в результаті здійснених раніше дій (подій), оцінена в гривнях і щодо якої в підприємства існують зобов'язання її погашення в певний строк

продовження таблиці 1.1

1	2
Чабанова Н.В., Василенко Ю.А.	особлива частина майна організації, що є предметом обов'язкових правовідносин між організацією і її кредиторами

Джерело: узагальнено автором на основі [4, с.201]

Поняття «кредиторська заборгованість» в економічній літературі досить часто ототожнюється з поняттям «зобов'язання». У нормативно - правових актах також є деякі відмінності щодо трактування цього поняття (табл.1.2).

Таблиця 1.2

Визначення поняття «кредиторська заборгованість» та «зобов'язання» в нормативно-правових актах

Джерело	Визначення
Цивільний кодекс України	«Зобов'язанням є правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь другої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботу, надати послугу, сплатити гроші тощо) або утриматися від вчинення певної дії (негативне зобов'язання), а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку» [5]
Закон України «Про бухгалтерській облік та фінансову звітність в Україні	«Зобов'язання – заборгованість підприємства, що виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, приведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди» [6].
МСБО №37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи»	«Зобов'язання – існуюче зобов'язання суб'єкта господарювання, яке виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, призведе до вибуття ресурсів суб'єкта господарювання, котрі втілюють у собі економічні вигоди» [7]
НП(С)БО №11 «Зобов'язання»	«Непередбачене зобов'язання – це: 1) зобов'язання, що може виникнути внаслідок минулих подій та існування якого буде підтверджено лише тоді, коли відбудеться або не відбудеться одна чи більше невизначених майбутніх подій, над якими підприємство не має повного контролю; або 2) теперішнє зобов'язання, що виникає внаслідок минулих подій, але не визнається, оскільки малоймовірно, що для врегулювання зобов'язання потрібно буде використати ресурси, які втілюють у собі економічні вигоди, або оскільки суму зобов'язання не можна достовірно визначити» [8]

Джерело: узагальнено автором на основі [5-8]

Отже, слід розуміти різницю кредиторської заборгованості та зобов'язань.Оскільки, зобов'язання – дещо ширша економічна категорія, ніж кредиторська заборгованість.

Отже, кредиторська заборгованість – це позичені підприємством в інших юридичних і фізичних осіб грошові кошти, оцінені в гривнях, щодо яких у підприємства існують зобов’язання погашення у певний строк.

Важливим моментом в обліку розрахунків з різними кредиторами є класифікація такої кредиторської заборгованості. У науковій літературі наводять притаманні різні класифікаційні ознаки поточної кредиторської заборгованості. НП(С)БО 11 «Зобов'язання» визначає методологічні засади формування та обліку інформації про кредиторську заборгованості, а також вимоги щодо її розкриття у фінансовій звітності, загальну класифікацію зобов’язань, що є характерною для багатьох підприємств [8].

Класифікація зобов’язань зображена на рисунку 1.1 [8].

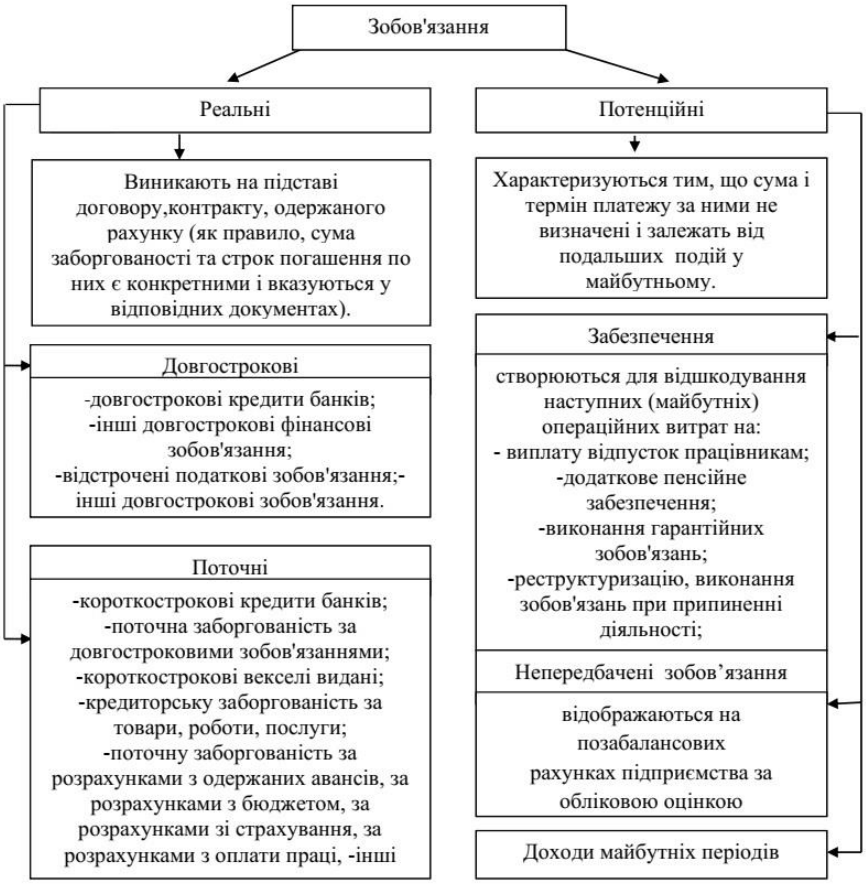

Рис. 1.1 Класифікація зобов’язань залежно від порядку визначення суми до погашення зобов’язання та згідно НП(С)БО 11 «Зобов'язання»

Джерело: узагальнено автором на основі [8]

Найбільш доцільно виділити такі види заборгованості за розрахунками

(рис.1.2).

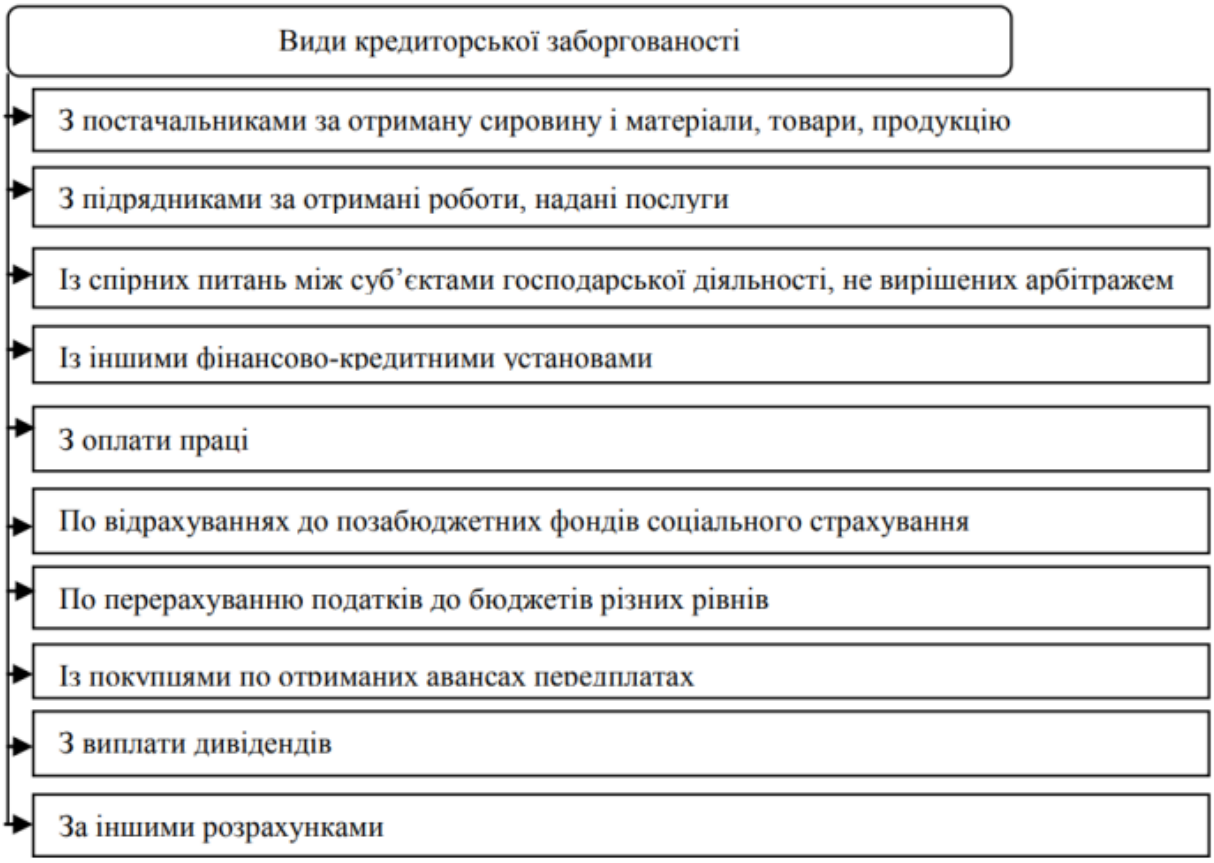

Рис. 1.2. Види кредиторської заборгованості

Джерело: узагальнено автором на основі [10]

Найпоширенішою ознакою класифікації боргів підприємства є термін погашення (рис.1.3).

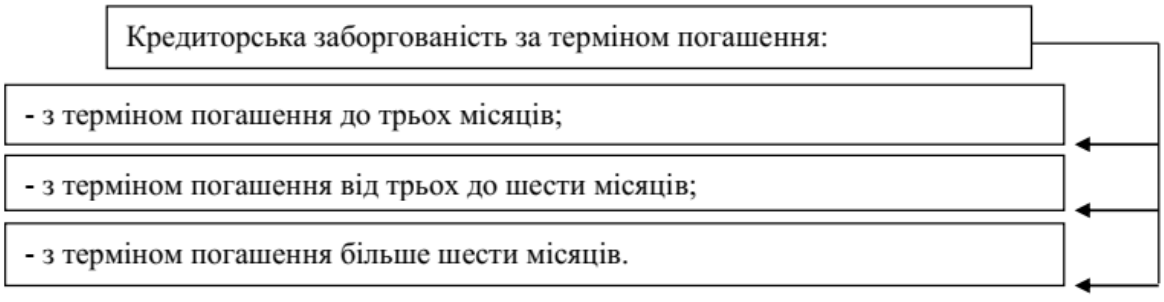

Рис. 1.3. Класифікація кредиторської заборгованості

Джерело: узагальнено автором на основі [11]

Виникнення кредиторської заборгованості є об'єктивним процесом. Її

наявність, розміри і склад неоднозначно впливають на результати господарської діяльності підприємства, оскільки мають як позитивні, так і негативні риси (рис. 1.4).

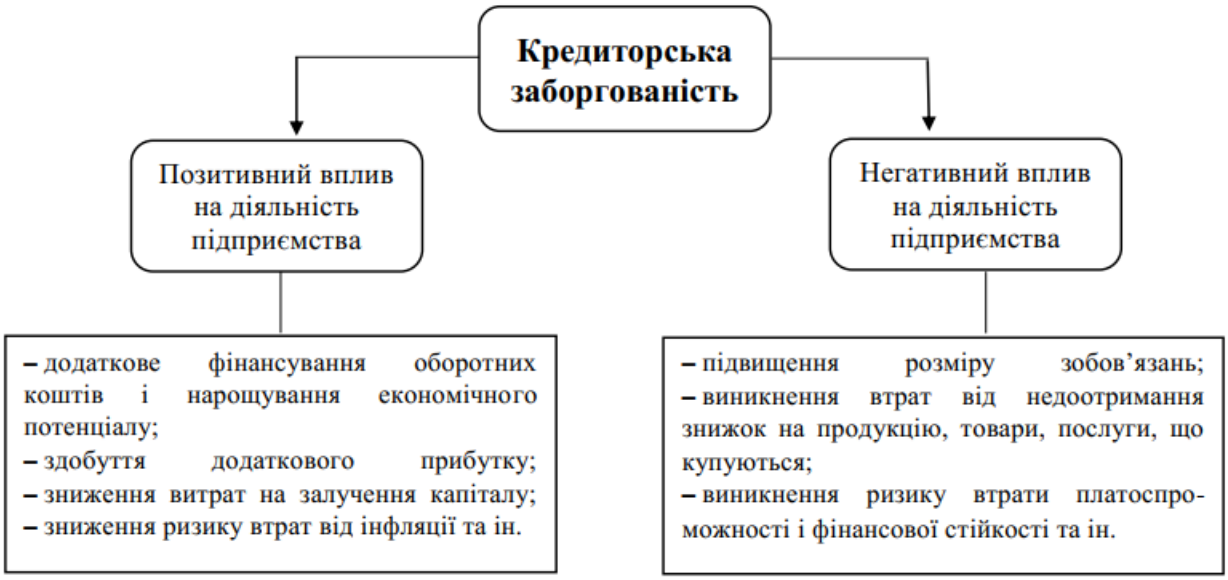

Рис. 1.4. Переваги та недоліки формування кредиторської заборгованості підприємства

Джерело: узагальнено автором на основі [10]

Кредиторська заборгованість є важливими складниками складного механізму підприємства. Саме тому визначенню та вивченню цієї категорії необхідно приділяти важливе значення, адже від прийнятих сьогодні рішень залежать стан таперспективи розвитку підприємства завтра.

Отже, пропонуємо визначити кредиторську заборгованість як таку складову частину капіталу, яка служить джерелом збільшення ресурсів підприємства та предметом правових взаємовідносин між дебітором і кредитором, що виникають під час постачання і виражені в грошовій формі.

1.2. Нормативне-правове регулювання обліку розрахунків з різними кредиторами

Бухгалтерський облік є складовою частиною процесу управління, накопичення і узагальнення інформації у грошовому вимірнику про майно, капітал і зобов'язання підприємства. Це складна система – сукупність елементів, пов'язаних між собою та об'єднаних в єдине ціле. Бухгалтерський обік є універсальною і гнучкою системою з інформаційно-контрольним відображенням процесів і результатів діяльності господарських суб'єктів.

Бухгалтерський облік на підприємствах з різною формою власності базується виключно на основі нормативних документів, а саме: в-першу чергу Законів, прийнятих вищим законодавчим органом Верховною Радою України, Указів Президента України, Постанов та директив Кабінету міністрів України, наказів та інструкцій Міністерства фінансів України та Державної податкової служби України.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [6] передбачає:

державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності з метою захисту інтересів користувачів й удосконалення бухгалтерського обліку та звітності;

застосування принципів та методів ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які визначаються Національними Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (НП(с)БО) та не суперечать міжнародним стандартам.

Система нормативного регулювання бухгалтерського обліку на ТОВ «Транс-Маркет» представлена п'ятьма рівнями, кожний з яких охоплює ряд документів (рис.1.5).

Рис. 1.5. Рівні нормативного регулювання бухгалтерського обліку на ТОВ «Транс-Маркет»

Джерело: сформовано автором

Конституція України є найголовнішим нормативно-правовим документом в Україні. В ній зазначаються економічні права та свободи громадян, можливості людини і громадянина у сфері виробництва, розподілу, обміну і використання матеріальних благ. Саме вони повинні гарантувати економічну свободу людини, її розвиток як вільної, забезпеченої у своїх життєвих потребах особистості. Конституція України регулює забезпечення діяльності будь-якого підприємства, установи та організації, проголошує права та обов'язки органів управління, суб'єктів підприємницької діяльності та громадян.

Основними законодавчо-нормативними документами є Податковий кодекс України, Господарський кодекс України та Цивільний кодекс України.

Податковий кодекс України визначає облік розрахунків з різними

кредиторами в контексті сплати податків. Зокрема, відповідно до його вимог, кредиторську заборгованість, що залишилася не стягнутою після закінчення терміну позовної давності для цілей оподаткування визнають безповоротною фінансовою допомогою, яка включається до складу доходу. При цьому на суму, раніше включену до податкового кредиту з ПДВ, слід збільшити податкові зобов’язання - на підставі розділу 5 Податкового кодексу України.

Правовідносини між суб'єктами господарювання регулюються Цивільним та Господарським кодексами України. Відповідно до Цивільного кодексу України, зобов'язанням є правовідношення однієї сторони (боржника) вимагати від другої сторони вчинення певної дії (передання майна, виконання роботи, надання послуги, сплати грошей тощо). В ній передбачено, що це правовідносини. Крім того, кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку (ст.509). Виконання зобов'язань гарантується неустойкою, поручителями, гарантіями, заставами, тощо.

При організації бухгалтерського обліку розрахунків з різними кредиторами необхідно використовувати наступні нормативні документи, що діють на Україні:

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [6];

План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [12];

Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [13];

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [14];

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» [8];

Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань [15];

Закон України «Про фінансовий лізинг» [16].

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» встановлено, що «зобов'язання – заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють у собі економічні вигоди.

Економічна вигода – потенційна можливість отримання підприємством грошових коштів від використання активів.

Даним законом затверджені єдині правила ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств та гарантують і захищають інтереси користувачів. Підставою для бухгалтерського обліку господарських операцій є первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій. Первинні документи повинні бути складені під час здійснення господарської операції, а якщо це неможливо – безпосередньо після її закінчення» [6].

Розрахунки з різними кредиторами відображаються в балансі за сумою погашення. Відповідно до НП(С)БО 11 «Зобов'язання» для визнання зобов'язань повинні бути дотримані дві умови:

«оцінка їх може бути достовірно визначена;

існує ймовірність зменшення економічних вигід внаслідок їх погашення» [8].

Оцінка зобов'язань відіграє значну роль при формуванні облікової політики підприємства. Застосування принципу обачності, що передбачає використання в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігати заниженню сум визнаних зобов'язань, є важливим при оцінці зобов'язань. Завдяки дії принципу безперервності оцінка зобов'язань підприємства здійснюється, виходячи з припущення, що його діяльність триватиме й надалі [8].

Планом рахунків передбачено 10 класів, клас 6 має назву «Поточні зобов'язання».

Рахунки цього класу призначені для обліку даних та узагальнення

інформації про зобов'язання, які будуть погашені у звичайному ході операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців з дати балансу [12].

На окремих субрахунках синтетичного рахунку 68 сальдо на кінець місяця може бути не лише кредитовим, але й дебетовим. Такі показники не згортаються, а сальдо синтетичного рахунку визначається розгорнуто за дебетом і кредитом як сума відповідного сальдо на субрахунках [12].

В Інструкції із застосування Плану рахунків встановлено призначення і порядок ведення рахунків бухгалтерського обліку для узагальнення методом подвійного запису інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та факти фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій та інших юридичних осіб (крім банків і бюджетних установ). Інструкція із застосування Плану рахунків спрямована на забезпечення єдності відображення однорідних за змістом господарських операцій на відповідних синтетичних рахунках і субрахунках.

В Інструкції наведена коротка характеристика і призначення синтетичних рахунків і субрахунків, типова схема реєстрації та групування інформації про господарські операції (кореспонденція рахунків першого порядку) [13].

Таким чином, державою передбачене законодавче регулювання розрахунків з різними кредиторами. Затверджено порядок відображення розрахунків в бухгалтерському обліку за відповідним рахунком 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядника» 68 «Розрахунки за іншими операціями», які мають відповідні субрахунки. Записи зі здійснення господарської операції відповідно до законодавства заносяться у відповідні регістри бухгалтерського обліку.

Висновки до розділу 1

1. Кредиторська заборгованість – це позичені підприємством в інших юридичних і фізичних осіб грошові кошти, оцінені в гривнях, щодо яких у підприємства існують зобов'язання погашення у певний строк.

2. Важливим моментом в обліку розрахунків з різними кредиторами є класифікація такої кредиторської заборгованості. У науковій літературі наводять притаманні різні класифікаційні ознаки поточної кредиторської заборгованості. НП(С)БО 11 «Зобов'язання» визначає методологічні засади формування та обліку інформації про кредиторську заборгованості, а також вимоги щодо її розкриття у фінансовій звітності, загальну класифікацію зобов’язань, що є характерною для багатьох підприємств.

3. Державою передбачене законодавче регулювання розрахунків з різними кредиторами. Затверджено порядок відображення розрахунків в бухгалтерському обліку за відповідним рахунком 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядника» 68 «Розрахунки за іншими операціями», які мають відповідні субрахунки.

РОЗДІЛ 2.
ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З РІЗНИМИ КРЕДИТОРАМИ

2.1. Облікова політика щодо обліку розрахунків з різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет»

Для забезпечення ведення бухгалтерського обліку підприємство визначило облікову політику, форму ведення та форму організації бухгалтерського обліку.

Облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності.

Складовими облікової політики підприємства є організаційна, методична та технічна складова. Кожна складова облікової політики підприємства об'єднує відповідні об'єкти, за якими існують альтернативні варіанти – елементи (рис. 2.1).

Сучасна облікова політика відносно кредиторської заборгованості має не лише забезпечувати виконання вимог чинного законодавства та бути дієвим інструментом організаційного, технічного і методичного забезпечення бухгалтерського обліку та подання об’єктивної інформації про види кредиторської заборгованості у фінансовій звітності, але й засобом контролюта аналізу стану і змін кредиторської заборгованості, спрямованим на обґрунтування управлінських рішень з метою приведення її обсягу, структури та якісних характеристик до прийнятних параметрів.

З метою підвищення якості облікової інформації, що використовується в управлінні, пропонуємо під час формування облікової політики щодо кредиторської заборгованості підприємства виокремлювати дві групи елементів, а саме:

елементи основного функціоналу, що є директивними для організації фінансового обліку та передбачають розкриття інформації про кредиторську

заборгованість у фінансовій звітності;

елементи додаткового функціоналу, орієнтовані на отримання інформації для забезпечення ефективності управління кредиторською заборгованістю (управлінський облік). Елементи цієї групи є необов'язковими, але бажаними у змінюваному ринковому середовищі функціонування сучасних підприємств.

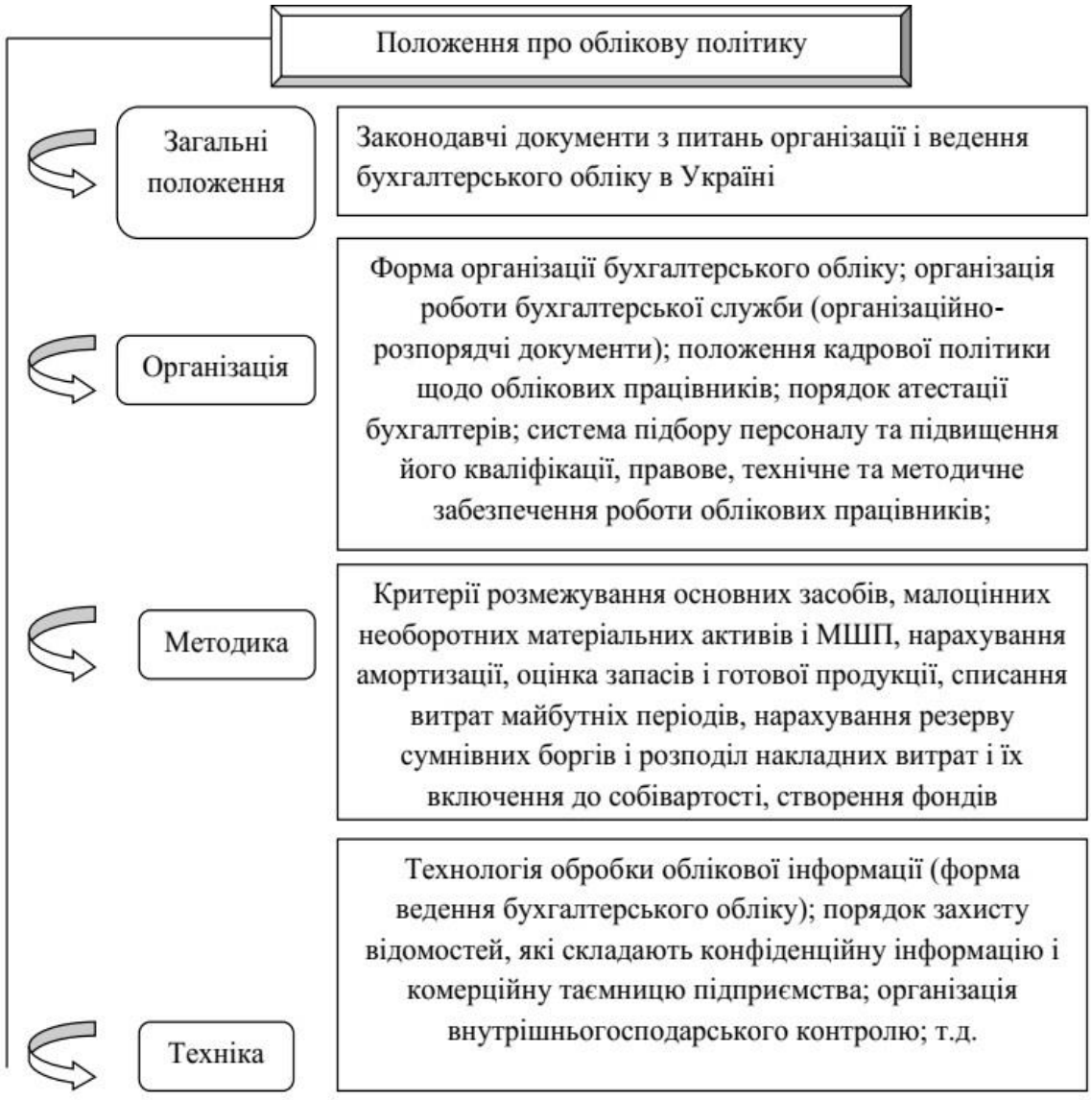

Рис. 2.1. Складові Положення про облікову політику

Джерело: сформовано автором

Облікова політика, прийнята ТОВ «Транс-Маркет», розкривається окремими наказами і загалом найкраще оформлена. Він включає не лише

систематичні, а й організаційні елементи обліку, адміністративні та податкові аспекти, загальні принципи організації та обліку на підприємствах, а також визначає спеціальні організаційно-розпорядчі документи.

Базова модель формування облікової політики кредиторської заборгованості, що буде виконувати місію інформаційної підтримки у системі управління підприємства, представлена на рис. 2.2.

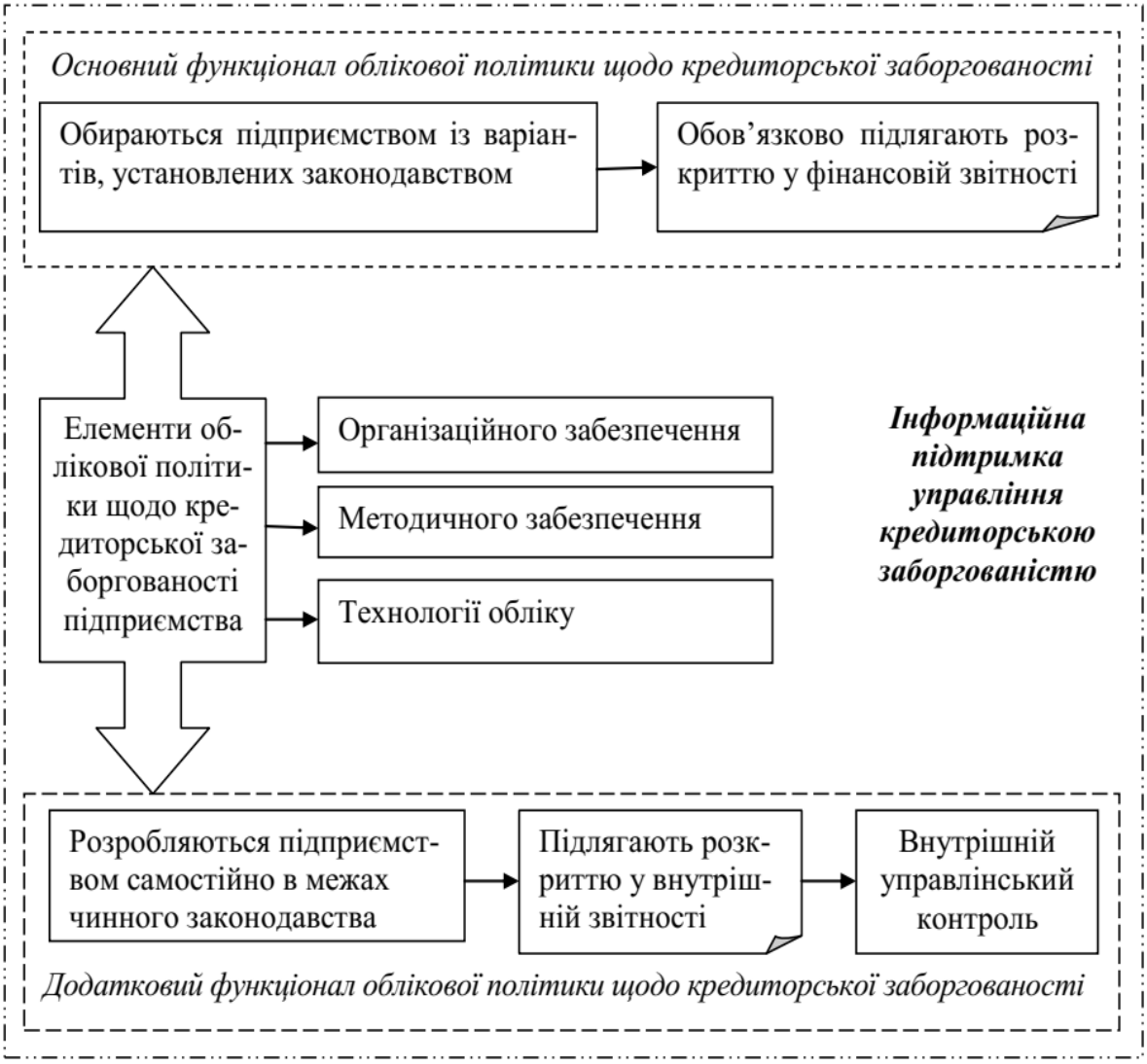

Рис. 2.2. Базова модель побудови облікової політики щодо кредиторської заборгованості в системі управління підприємства

Джерело сформовано на основі: [17]

Якість сформованої облікової політики ТОВ «Транс-Маркет» відповідно до розрахунків з різними кредиторами можна визначити за критеріями, де

найвищий бал - 3 (табл.2.1).

Таблиця 2.1

Аналіз Наказу про облікову політику ТОВ «Транс-Маркет»

Критерій оцінки	Бал (від 0 до 3)
1. Наявність назви, номеру, дати реєстрації наказу в журналі обліку	2
2. Наявність робочого плану рахунків з деталізацією субрахунків рахунку 68	3
3. Наявність посадової інструкції бухгалтера по веденню розрахункових операцій з різними кредиторами	2
4. Наявність графіку документообігу (зокрема в частині розрахункових операцій кредиторської заборгованості)	3
5. Наявність документу щодо затвердження термінів зберігання господарських договорів та іншої ділової документації з обліку кредиторської заборгованості	3
6. Наявність положення про ведення претензійно-позовної роботи	2
7. Наявність затвердженого переліку пов'язаних осіб	2
8. Кінцева оцінка(середнє значення)	2,43

Джерело: сформовано автором на основі базового підприємства

Отже, Наказ про облікову політику ТОВ «Транс-Маркет» в задовільному стані, але необхідно доопрацювати певні моменти, тому потребує вдосконалення в деяких аспектах (зокрема, наявність підпису керівника та печатки підприємства; удосконалення посадових інструкцій, покращення положення про ведення претензійно-позовної роботи, затвердити перелік пов'язаних осіб).

2.2. Організація і методика первинного обліку розрахунків з різними кредиторами

Первинні документи є першоджерелом облікової інформації та виступають первинними доказами на підтвердження здійснення господарської діяльності підприємства. Вони можуть бути складені під час здійснення господарської операції або безпосередньо після її закінчення, містять відомості про господарські операції, підтверджують їх здійснення та є базою для подальшого ведення бухгалтерського обліку; дозволяють

здійснювати контроль за збереженням майна підприємства. їх використовують для аналізу фінансово - господарської діяльності підприємств, при проведенні контролю.

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» «відповідальність за забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, регістрів і звітності протягом встановленого терміну, але не менше трьох років, несе власник (власники) або уповноважений орган (посадова особа), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів. Працівникам бухгалтерської служби забороняється приймати первинні документи за операціями, які суперечать законодавству та встановленому порядку приймання, зберігання й використання активів і зобов'язань» [6].

Для відповідного документування розрахунків з різними кредиторами згідно чинного законодавства України на ТОВ «Транс-Маркет» використовуються певні види первинних документів, що наведені на рис.2.3.

Дотримання вимог до оформлення операцій із документування кредиторської заборгованості, що систематизовано на рис.2.3, забезпечити якісну організацію обліку цього об’єкту.

Виконані роботи та послуги оформлюються актами приймання-передачі виконаних робіт. Акти складаються у двох примірниках. Один для постачальника, другий - для покупця. Бухгалтерія коригує облікові ціни після одержання бухгалтерської звітності. Розрахунки з постачальниками та підрядниками перевіряються за допомогою актів звіряння [19].

Угода про взаєморозрахунки - це документ, який відбиває платіжний баланс між сторонами, тобто. хто кому і скільки винен, а також чи є розбіжності між сторонами.

Облік ПДВ ведеться на підставі рахунків-фактур, у яких зазначено суму, що підлягає сплаті до бюджету.

Рахунок-фактура містить реквізити, якими можна ідентифікувати

господарську операцію та її учасників. Зокрема, назва компанії, на яку створювався рахунок. найменування контрагента, характер та обсяг ділових операцій; одиниця виміру економічної діяльності, особистий підпис або інші дані, за якими можна ідентифікувати особу, яка брала участь у виготовленні документа.

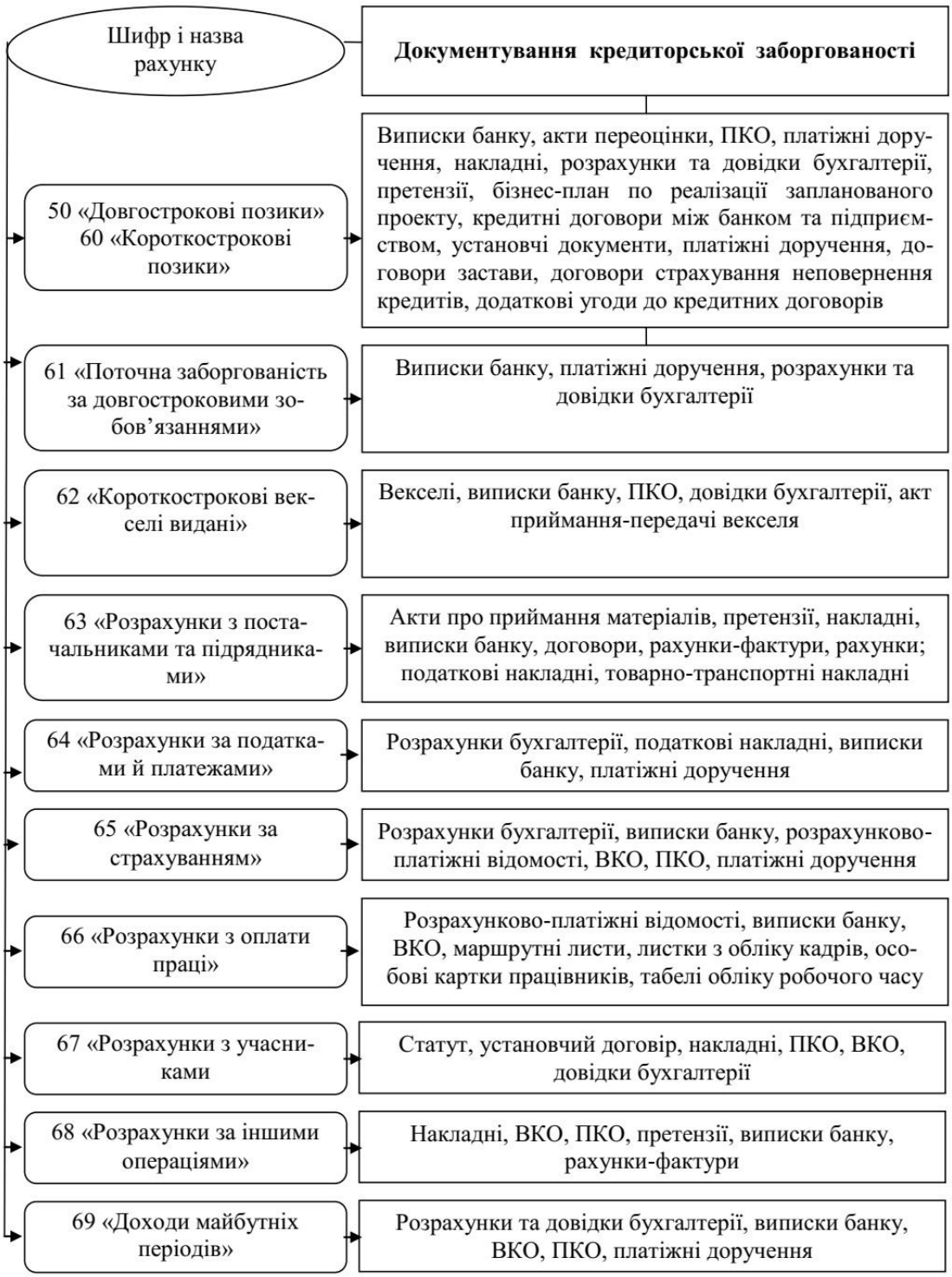

Рис. 2.3. Документування операцій з різними кредиторами

Джерело: сформовано автором

ТОВ «Транс-Маркет» займається спільною податковою діяльністю. Таким чином, сума ПДВ зазначається у кожному виставленому рахунку-фактурі. Рахунок- фактура містить відомості про те, де платити клієнту (банківський рахунок має бути у форматі IBAN), кількість отриманих товарів, ціну, суму, вартість, включаючи ПДВ та суму ПДВ. Найменування товару, адреси замовника та виконавця, ідентифікаційний номер продавця (ІПН). Цей документ містить посилання договір, яким оформляється приймання [20].

У ТОВ «Транс-Маркет» діють стандартні процедури перерахування коштів на рахунки кредиторів. Після того, як відділ, відповідальний за конкретну групу товарів (бренд), отримує рахунок, він передається до фінансово-бухгалтерського відділу, який спочатку визначає дату, коли можна здійснити оплату, а потім рахунок вирушає до фінансового відділу. розрахунки з постачальниками та підрядниками отримуватимуть щоденні звіти, що містять узгоджені рахунки-фактури та виплати через банк клієнта, де проводитимуться платіжні доручення.

Розрахункові документи допомагають регулювати рахунки кредиторів. До таких документів належать платіжні інструкції, банківські виписки, бухгалтерські розрахунки та векселі. Вексель гарантує погашення боргу та зменшення боргу. При розрахунку податків для ТОВ «Транс-Маркет» бухгалтерія використовує розрахунки та податкові накладні. Платіжні інструкції застосовуються до розрахунку певних податків. Посадові особи одержують довіреності за необхідності одержання цінностей, але обов'язково мають бути працівниками підприємства. Довіреність складається бухгалтером, затверджується бухгалтером філії, підписується та засвідчується печаткою керівників структурного підрозділу. Кожна видана довіреність нумерується та зберігається у реєстрі.

Довіреність оформляється виходячи з рахунку, тобто містить номер рахунку та назву товару, на отримання якого ви маєте право. Термін

придатності - протягом 10 днів.

У разі видачі ТТН, відправник зобов'язаний їх видати. Повинні бути оформлені належним чином [21]: засвідчується підписаним актом про доставку сировини або матеріалів у вказане місце та печаткою одержувача; назва та кількість вантажу; дата та місце його складання; найменування перевізника та/або перевізника, замовника, відправника вантажу, вантажоодержувача; назва та кількість вантажу; основні характеристики вантажу та маркування, що дозволяє однозначно ідентифікувати цей вантаж; дані про автомобілі (марка, модель, тип, реєстраційний номер) та причепи/напівпричепи (марка, модель, тип, реєстраційний номер), що використовуються для перевезення товарів; пункти навантаження та розвантаження з повними адресами.

Загальний облік використовується для відображення обліку типових процесів, де кошти виражаються у грошовому еквіваленті. Рахунки, які використовуються в синтетичному обліку, можна поділити на узагальнені та консолідовані рахунки. Фінансова звітність складається з урахуванням цих рахунків. ТОВ «Транс-Маркет» використовує аналітичний облік, оскільки загального обліку недостатньо докладного опису кожного процесу. За допомогою яких керівники компаній можуть отримати повну картину управління запасами та продажами товарів, а аналітики-аналізувати дебіторську та кредиторську заборгованість.

Фундаментальною проблемою в умовах воєнного стану є передчасне постачання товарів підприємствам. Як правило, це призводить до збільшення витрат та По-перше, проблема безпосередньо з постачальником фабрики. Під час авіанальоту всі процеси змушені були евакуюватися, що призвело до значних затримок виробництва. Крім того, якщо в офісах використовуються електрогенератори, то не всі процеси на заводах, які здійснюють масове виробництво, можуть бути забезпечені електроенергією, а перебої у подачі електроенергії є актуальною проблемою. В результаті припиняється робота обладнання та збільшується дефіцит виробів, а постійні

коливання напруги призводять до виходу основних засобів з ладу та зупинки роботи. Наприклад, один із постачальників продукції ТОВ «Транс-Маркет» замовив генератор з-за кордону. Це пов'язано з тим, що в Україні немає таких потужностей, які могли б гарантувати безперебійне виробництво. На даний момент проблема з самою доставкою на завод, і вона тривала приблизно на 2 місяці. Недоліком цього пристрою є висока вартість палива, яка приблизно втричі перевищує вартість електроенергії.

Деякі з наших постачальників опинилися в окупації, і коли почалася війна, їм довелося шукати інший спосіб вижити, евакуюватися до іншого міста та розпочинати виробництво з нуля.

Ще одна серйозна проблема полягає в тому, що постачання імпортної сировини виробникам, які використовують сировину з-за кордону, затримуються, і виробництво зупиняється, доки ресурси не будуть забезпечені.

Комендантська година вночі була серйозною перешкодою, особливо донедавна, але тепер закон дозволяє вантажні перевезення в нічний час. Проте вантажівки не можуть зупинятися на дорогах (шосе) у нічний час. Погано організована транспортна система на контрольно-пропускних пунктах також уповільнює процес доставки. Окрема вантажівка може годинами перевірятись у смітті біля посту або залишатися без пояснення причин.

Вантажівка надходить у ТОВ «Транс-Маркет» не повністю укомплектованою через недосконале виробництво товару на заводі. Так, якийсь час буде дефіцит певних груп товарів і замовлення не відповідатиме прийдешньому. Внаслідок усіх цих проблем постачальники підвищують ціни на свою продукцію.

Блокування податкових накладних - не менш важлива проблема, що має негативні наслідки як постачальників, так покупців. Для постачальників в результаті блокування податкових накладних можна виділити: Ви не можете створити рахунок- фактуру, якщо податкову накладну платника податків

заблоковано. Це пов'язано з тим, що це можна зробити лише для вже зареєстрованих податкових накладних. РК призначений для зміни податкової накладної чи виправлення помилок. Це означає, що вам потрібно дочекатися розблокування та реєстрації, щоб виправити помилку. Зрозуміло, що час - це все, а для бізнесу час - це гроші та їхня втрата.

Також істотний репутаційний ризик може бути негативним для постачальника і призвести до того, що покупець не співпрацюватиме з ним як із ризикованим діловим партнером. Під час розмови можна відзначити наступні моменти. Створіть податкову накладну.

Ризик для покупців товару полягає в недостатніх реєстраційних лімітах. Ліміти не можуть бути збільшені, якщо податкова накладна не зареєстрована. І це створює проблеми для покупців.

Війна торкнулася і структурного підрозділу ТОВ «Транс-Маркет» у Сумах, частину товарів якого було викрадено на початку березня 2022 року.

Слід звернути увагу до положення договорів поставки про форс-мажорі, але невиконання постачальником своїх зобов'язань за договором під час війни - це зміна умов договору, лише звільнення від сплати штрафів. Якщо сторони доведуть, що внаслідок агресії сусідня країна не змогла виконати своїх зобов'язань.

2.3. Організація та методика синтетичного і аналітичного обліку розрахунків з різними кредиторами

Правила обліку розрахунків з різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет»: відображення їх на відповідних рахунках у момент появи; нарахування зобов’язання зі сплати процентів (наприкінці місяця); нарахування зобов’язання зі сплати штрафів, пені у разі їхньої появи та визнання їх (у разі затримки оплати); інвентаризація розрахунків з різними кредиторами перед складанням фінансової звітності (обов’язково — для річної), та відображення її результатів в обліку; відображення на рахунках

погашення боргу.

Згідно Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [12] для узагальнення інформації про наявність та погашення розрахунків з різними кредиторами на базовому підприємстві призначено балансові рахунки класу 6 «Поточні зобов'язання» та позабалансові рахунки – рахунки, призначені для обліку майна та заборгованості, які фактичноне належать підприємстві, а тому не можуть бути включені до балансу [12].

Для більшості рахунків обліку розрахунків з різними кредиторами Планом рахунків передбачено відкриття субрахунків, що деталізують об'єкти обліку. Однак, за допомогою даних лише синтетичного обліку неможливо контролювати наявність та погашення кожного виду розрахунків з різними кредиторами.

Для одержання деталізованої інформації, необхідної для управління розрахунків з різними кредиторами за їх окремими видами, до окремих рахунків синтетичного обліку та субрахунків відкривають рахунки аналітичного обліку.

Розглянемо більш детальніше порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з різними кредиторами за її видами.

На ТОВ «Транс-Маркет» для обліку розрахунків з різними кредиторами використовують рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» - для товарної кредиторської заборгованості та 68 рахунок «Розрахунки за іншими операціями» для нетоварної заборгованості.

Для узагальнення інформації про розрахунки підприємства з постачальниками і підрядниками використовується рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», який призначений для обліку отриманих виробничих запасів, товарів, робіт та послуг. По кредиту рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» відбивається надходження ТМЦ, робіт, послуг за дебетом - погашення заборгованості.

Рахунок 68 «Розрахунки за іншими операціями» призначений для обліку

розрахунків за операціями, що не можуть бути відображені на рахунках 63-67, зокрема розрахунки за авансами одержаними, з дочірніми підприємствами, внутрішньогосподарські розрахунки з виробничими одиницями і господарствами, виділеними на окремий баланс, за взаємним відпуском матеріальних цінностей; реалізацією продукції, робіт, послуг; передачею витрат загальноуправлінської діяльності; за іншими видами розрахунків, за нарахованими відсотками, з різними організаціями за операціями некомерційного характеру (навчальними та науково-дослідними установами тощо). Виникнення такого роду зобов'язань відображається по кредиту рахунку 68, а погашення за дебетом цього рахунку.

Аналітичний облік за вищезгаданим рахунком ведеться за підприємствами, організаціями, установами та фізичними особами, з якими здійснюються відповідні розрахунки. Господарські операції по розрахунках з іншими кредиторами по базовому підприємству наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків з іншими кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет»

Господарська операція	Д-т	К-т	Сума, грн	Обліковий регістр
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Виникнення кредиторської заборгованості по розрахункам				
Оприбуткували товари	281	631	120000	ж.3
Відобразили податковий кредит із ПДВ (до реєстрації податкової накладної постачальником)	6442	631	20000	ж.3
Постачальник зареєстрував податкову накладну з ПДВ	6411	6442	20000	ж.3
Отримали юридичні послуги від неплатника ПДВ	92	631	10370	ж.3
Списали адміністративні витрати на фінансовий результат операційної діяльності	791	92	10370	ж.5
Виникнення товарно-кредиторської заборгованості				
Отримали попередню оплату	311	681	54000	ж.3
Відобразили податкове зобов’язання з ПДВ за отриманою попередньою оплатою до реєстрації податкової накладної	6431	6432	9000	ж.3
Зареєстрували податкову накладну	6432	6411	9000	ж.3

продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5
Отримання банківського кредиту				
Отримали кредит строком 10 місяців	311	601	500000	ж.3
Нарахували відсотки по кредиту	952	684	5200	ж.3
Списали витрати за кредитом на результат фінансових операцій	792	952	5200	ж.5
Отримання поворотної фінансової допомоги				
На поточний рахунок зарахували поворотну фінансову допомогу строком на 6 місяців	311	685	3900000	ж.3
Нарахування штрафів, пені				
Нарахували суму штрафу, пені за неналежне виконання договору купівлі-продажу	948	685	1020	ж.3
Нарахували штраф за невчасне подання декларації	948	642	340	ж.3
Нарахували податкову пеню за несвоєчасну сплату податку	648	642	340	ж.3

Джерело: сформовано автором на основі ТОВ «Транс-Маркет»

Узагальнююча інформація відображається в оборотно - сальдовій відомості по рахунку 68 «Розрахунки за іншими операціями».

Отже, на досліджуваному підприємстві на рахунку 68 «Розрахунки за іншими операціями» відображаються розрахунки з усіма іншими кредиторами, які надають послуги підприємству. Найчастіше використовується субрахунок 685 «Розрахунки з іншими кредиторами».

Якщо кредиторську заборгованість із вичерпаним строком позовної давності виявили в результаті інвентаризації, до акту інвентаризації розрахунків додають довідку про кредиторську заборгованість, за якою сплинув строк позовної давності, і зазначають:

найменування і місцезнаходження кредиторів;

суми, причини, дати і підстави виникнення заборгованості (Положення про інвентаризацію активів і зобов’язань) [15].

Господарські операції по кредиторській заборгованості із вичерпаним строком позовної давності на ТОВ «Транс-Маркет» наведені в табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Списання кредиторської заборгованості на ТОВ «Транс-Маркет»

Господарська операція	Д-т	К-т	Сума, грн	Обліковий регістр
Списання грошової кредиторської заборгованості				
Оприбуткування товарів, по яким виникла заборгованість	281	631	100000,00	ж.3
Відображене право на податковий кредит з ПДВ на момент отримання товару	6442	631	20000,00	ж.3
Відображений податковий кредит з ПДВ на момент отримання товарів після реєстрації податкової накладної	6411	6442	20000,00	ж.3
Кредитор простив борг. Списання кредиторської заборгованості	631	717	120000,00	ж.3
Сторно податкового кредиту з ПДВ (як наслідок у звітному періоді зростає сума ПДВ до сплати в бюджет через зменшення податкового кредиту)	[6411]	[6441]	-20000,00	ж.3
Включення сторнованого ПДВ до складу інших витрат операційної діяльності платника податку	949	6441	20000,00	ж.3
Списання доходів на фінансовий результат від операційної діяльності	717	791	120000,00	ж.6
Списання витрат на фінансовий результат від операційної діяльності	791	949	20000,00	ж.5
Списання товарної кредиторської заборгованості				
Отримання попередньої оплати за товари	311	681	120000,00	ж.3
Відображене податкове зобов’язання з ПДВ при отриманні попередньої оплати	6431	641	20000,00	ж.3
Поставка не відбулася. Кредитор простив борг. Списання кредиторської заборгованості	681	717	120000,00	ж.6
Сторно податкового зобов’язання з ПДВ, так як сума отриманого авансу тепер вважається безповоротною фінансовою допомогою, а остання не обкладається ПДВ. У звітному періоді платник податку заплатить менше ПДВ на цю суму	[6431]	[6411]	-20000,00	ж.3
Списання доходів на фінансовий результат операційної діяльності	717	791	120000,00	ж.6

Джерело: сформовано автором на основі ТОВ «Транс-Маркет»

Таким чином, безнадійну кредиторську заборгованість податкове законодавство визначає як безповоротну фінансову допомогу (сума заборгованості одного платника податків перед іншим, не стягнута після спливу строку позовної давності).

Таким чином можна зробити висновок, що аналітичних і синтетичних облік розрахунків з різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет» ведеться на рахунках 6 класу, з дотриманням Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку та чинних нормативно-правових актів.

2.4. Особливості обліку розрахунків з різними кредиторами в умовах діджиталізації

Оптова та роздрібна торгівля, дистрибуція - це високо-динамічна сфера діяльності, яка потребує швидких та рішучих дій та відповідальних рішень з боку власників бізнесу чи керівників. Робота в торговому бізнесі в умовах цифрової інтеграції вимагає не тільки зручного введення та обробки інформації в ТОВ «Транс- Маркет», а й сучасних методик управління бізнес-процесами, що дозволяють значно знизити кількість помилок та підвищити загальну продуктивність, а також забезпечити механізм для

Для ТОВ «Транс-Маркет» важливо, щоб між усіма учасниками процесу було налагоджено обмін інформацією. В основному це залежить від інформаційних технологій та програмних продуктів. Необхідний оперативний обмін інформацією із постачальниками. Це з тим, що це впливає ефективність продажів компанії.

Розширення обсягу компанії призвело до подальшого розвитку та створення нового програмного забезпечення з ширшим набором функцій, що ефективно управляє основними бізнес-процесами торгової організації: продажу, бухгалтерський та управлінський облік, логістика, закупівлі та ціноутворення.

У сучасних ринкових умовах інтенсивного зростання та розвитку торгових компаній, дистриб'юція практично вичерпана, тому що в кожному регіоні є безліч компаній, які можуть запропонувати покупцям вигідніші умови. Конкуренція жорстка і всі намагаються вигадати різні бонуси, знижки, акції та програми лояльності. Один і той же товар може

пропонуватись багатьма постачальниками з приблизно однаковою ціновою політикою. Нові технології, динамічна ринкова кон'юнктура та дедалі більш вимогливі клієнти змінюють спосіб ведення бізнесу ТОВ «Транс-Маркет». Таким чином, якість обслуговування, своєчасна доставка та швидкість надання інформації є ефективними інструментами конкуренції.

Якість обслуговування клієнтів ТОВ «Транс-Маркет» та послуги, такі як: Автоматизована система замовлення продукції. Інтеграція інформаційних систем продавців та клієнтів. Швидко повідомляти клієнтів про виконання замовлення.

Не менш важливим та корисним напрямком для ТОВ «Транс-Маркет» є хмарні сервіси, які значно прискорюють вирішення завдань. Серед іншого, це включення віддалених філій до єдиного інформаційного простору, інтеграція з інформаційними системами зовнішніх контрагентів, оперативний обмін інформацією. .

Також стрімкий розвиток гаджетів забезпечує автоматизовані робочі місця для продавців, які збирають замовлення. Смартфони та планшети пов'язані з офісною програмою 1С для прискорення обміну інформацією.

Тому, підключаючись за допомогою даних сервісів, ТОВ «Транс - Маркет» вирішує поставлені завдання швидко та успішно. Головне - зв'язати виробників та споживачів продукції, які можуть бути далеко один від одного.

Робота брокера - це вже не просто продаж, це складний процес, що включає:

- Збір та аналіз потреб клієнтів.
- Залучити нових клієнтів та зберегти постійних клієнтів.
- Розрахунок та підтримання оптимального рівня складських запасів.
- Управління замовленнями.
- керування постачаннями;
- Управління складською та транспортною логістикою.

Вирішення цих завдань неможливе без систем товарного обліку та

торгових модулів. Система управління складом (WMS - Warehouse Management System), Система управління вантажоперевезеннями (TMS - Transport Management System). Завдання взаємодії із зовнішнім світом вирішують спеціальні системи електронного обміну даними (ЕДІ - Electronic Data Interchange). Завдання підтримки лояльності клієнтів та маркетингові завдання спільно вирішуються у відповідних модулях системи товарного обліку або ERP-системи та CRM, системи управління взаємовідносинами з клієнтами (рис. 2.4). Всі ці продукти пов'язані та передають дані до програми «1С:Бухгалтерія».

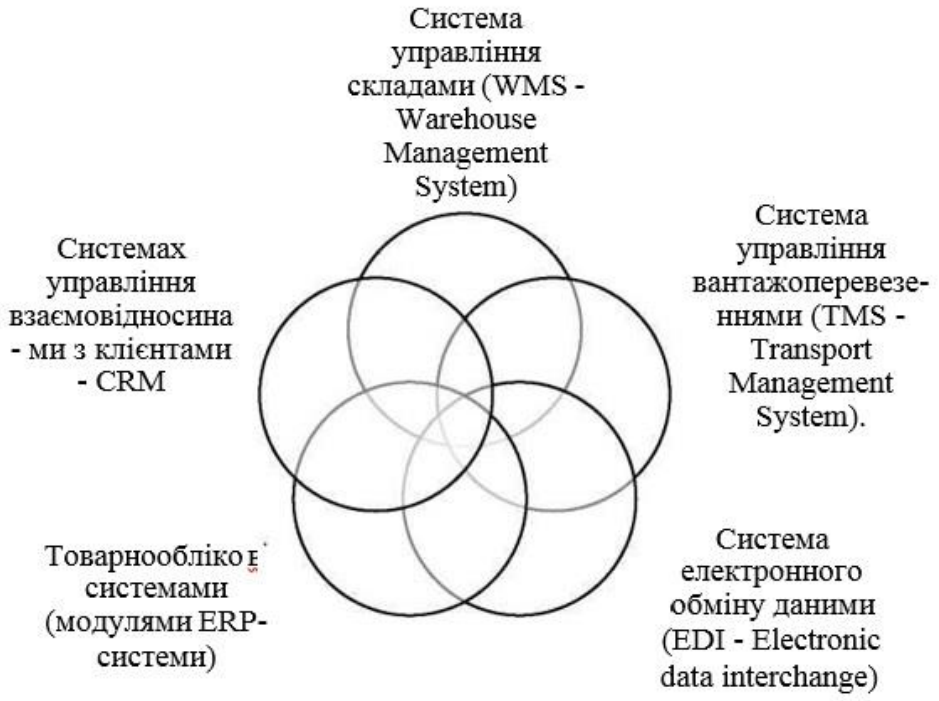

Рис. 2.4. Програмні забезпечення та системи управління ТОВ «Транс- Маркет»

Джерело: сформовано автором на основі [25]

У бухгалтерському обліку ТОВ «Транс-Маркет» використовуються відомі бухгалтерам програми автоматизації обліку. Перша і найважливіша - це 1С: Бухгалтерія версії 8.2. Охоплює всі бізнес-процеси усередині підприємства. Він характеризується підтримкою роботи сотень та тисяч користувачів. Доступ до даних є не лише бухгалтери. На початку

договірних відносин між кредитором вся інформація про іншу сторону вноситься до програми «1С:Бухгалтерія» та створюється банк при проведенні оплати (інформацію отримано від клієнта банку), рахунок-фактура складається у разі отримання актів або послуг або товарів, складається баланс робіт за рахунком 66 «Розрахунки за іншими операціями».

У комплекті із програмою «1С:Бухгалтерія» компанія незабаром отримала програму «1С:Документообіг». Це дуже важливо для автоматизації розрахунків із різними кредиторами. Проте насамперед ТОВ «Транс-Маркет» використовує цю програму обміну документами між співробітниками різних відділів. Наприклад, відділ маркетингу має платити за телевізійну рекламу. Для цього на підставі договору виконавець виставить рахунок у відділ маркетингу, а співробітники цього відділу підготують заявку до «1С:Документообіг» на погодження та, за необхідності, рахунок-фактуру. фінансового працівника підприємства, а після затвердження платежу заяву про вимогу платежу буде направлено бухгалтеру для розрахунку з контрагентом. Зазвичай компанія використовує інші програми, такі як "M.E.Doc" та "Вчасно", для обміну документами з різними кредиторами.

У сучасному світі завдяки автоматизації бізнес-процесів паперові документи зникають з нашої уяви. Процес документообміну залучає велику кількість працівників, ресурсів і часу.

Кожен підрозділ бере участь у процесі договірних відносин з тим чи іншим кредитором. Вони відповідають за всі відділи, бухгалтерів, логістичний персонал, відділи продажів і менеджерів. На кінець звітного періоду з торговим партнером укладається договір, додаткові угоди (зміни, доповнення до договору) та обмін ключовими документами.

Процес пов’язаний з документообігом і може займати багато часу та витрачатися на інші процеси в діяльності кожного відділу. Залучення нових клієнтів, обговорення мінімізації витрат і вдосконалення процесів.

Електронний документообіг (ЕДО) — це набір автоматизованих процесів маніпулювання документами в електронній формі з сертифікованим електронним підписом.

Електронний документообіг допомагає підписувати, надсилати, отримувати документи онлайн і зберігати їх в електронному вигляді на серверах вашої компанії або в хмарі. Ця процедура є законною, безпечною та ефективною для торгівлі.

Тож ця програма дуже зручна - відправляти та отримувати документи можна не лише за умови, що постачальник також використовує «M.E.Dos». Програма має низку партнерських програм, таких як «FlyDoc», веб-сервіси «SOTA» та «Fredo». Це допомагає збільшити кількість обмінів документами між обома сторонами.

Обов’язковою умовою для обміну документами між контрагентами в режимі онлайн є конкретні пункти договору між компанією та її постачальником або підрядником. Якщо ця умова не була обумовлена при підписанні договору, укладається додатковий договір, який містить згоду сторін на обмін документами.

ТОВ «Транс-Маркет» не сплачує комісію за прийом документів. Процес схожий на телефонний дзвінок, і відправник документа сплачує суму, обумовлену в договорі.

Якщо потрібно швидко надіслати або отримати документ, а відповідальна особа відсутня на місці, це можна зробити дистанційно. Головне - мати напоготові пристрій, доступ до Інтернету та електронний ключ.

«M.E.Doc» - не єдина програма, яку використовує ТОВ «Транс-Маркет». Основним недоліком цієї програми є те, що не всі торгові партнери можуть її встановити. За відсутності переліку конкретних програм, таких як «FlyDoc», веб- сервіси «SOTA», «Fredo», обмін документами з такими контрагентами відбувається наступним чином: Неможливо. Програма значно полегшує роботу вашої компанії,

Перевагами електронного документообігу є: зменшення витрат часу, можливість швидко виправити неточності, збереження коштів, збереження екології середовища (рис 2.5).

Зменшення витрат часу	Якщо у вас велика кількість кредиторів, ваші щомісячні документи надсилатимуться поштою, що включає друк, підписання та надсилання. Тобто це декілька днів, зараз це займає декілька годин
Можливість виправити неточності < >	Зміни адрес, реквізитів і округлення потребують оперативних виправлень. Контрагент повідомляє про неточність і отримує правильний документ через 10 хвилин
Збереження коштів	Поштові витрати знизилися, зменшився використаний папір, картриджі
Збереження екології середовища	Електронний документообіг допомагає зменшити використання паперу, що призводить до збереження дерев у екосистемі.

Рис.2.5. Переваги електронного документообігу

Джерело: сформовано автором

Бухгалтери, які працюють із окремими рахунками, можуть використовувати фільтри для пошуку документів, які їм потрібні за певний період часу. Якщо документ знайдено, він переглядається та підписується електронним підписом, та цифровою печаткою, але також можуть не прийняти, забракувати тоді пояснення пишеться у коментарі. У першому випадку документ проходить перевірку та його статус відображається в особистому кабінеті та змінюється на «Підписаний» у сервісі «М.Е.Дос». У другому випадку статус документа змінюється на Відхилено. Всі питання щодо відхилених документів, незалежно від причини, можна вирішити за допомогою електронних коментарів під документом або звернувшись до ТОВ «Транс-Маркет» за номером телефону.

Також, «M.E.DOC» зменшує можливість підробки паперів, зменшуючи можливість безкарного розкрадання вантажів. Так як це дуже актуально на торгівельних підприємствах.

Отже, ТОВ «Транс-Маркет» в умовах діджиталізації використовує: «1С: Бухгалтерія», «1С:Документообіг», «M.E.Doc» і «Вчасно», товаро-облікові системи, торговельні модулі; системи управління складами; системи управління вантажоперевезеннями, системи електронного обміну даними, модулів ERP- системи і в системах управління взаємовідносинами з клієнтами - CRM , що передають дані в 1С.

Висновки до розділу 2

1. Бухгалтерію ТОВ «Транс-Маркет» очолює головний бухгалтер якому підпорядковуються бухгалтера з окремих об’єктів обліку та фінансово-економічна служба, також бухгалтера на структурних підрозділах. Прийнята на ТОВ «Транс- Маркет» облікова політика розкрита як окремим наказом та загалом є оптимально сформованою. Також включає положення (додатки), які напряму стосуються обліку комерційної заборгованості.

2. ТОВ «Транс-Маркет» заключає договори стосовно постачання товарів, телекомунікаційних послуг, послуг з перевезення, послуг з ремонту автотранспорту, постачання запчастин, оренди приміщень та інші.

3. ТОВ «Транс-Маркет» в умовах діджиталізації використовує: «1С: Бухгалтерія», «1С:Документообіг», «M.E.Doc» і «Вчасно», товаро-облікові системи, торговельні модулі; системи управління складами; системи управління вантажоперевезеннями, системи електронного обміну даними, модулів ERP- системи і в системах управління взаємовідносинами з клієнтами - CRM , що передають дані в 1С.

РОЗДІЛ 3.
МЕТОДИКА КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ РОЗРАХУНКІВ З РІЗНИМИ КРЕДИТОРАМИ

3.1. Контроль контролю розрахунків з різними кредиторами

Розрахунки з контрагентами нерозривно пов’язані з надходженням та вибуттям грошових коштів, які складають основу процесу забезпечення безперервної діяльності суб’єктів господарювання. Затягування строків отримання платежів приводить до сповільнення операційного циклу та зниження ділової активності підприємства. Тому одним з головних завдань, які постають перед керівництвом вітчизняного підприємства, є постійний моніторинг розмірів заборгованості, строків її погашення, аналіз структури для забезпечення оптимального співвідношення дебіторської заборгованості та зобов’язань.

Контроль розрахунків з різними кредиторами повинен забезпечувати своєчасність погашення договірних зобов’язань. Це, в свою чергу, дозволяє підприємству уникнути збитків у вигляді фінансових санкцій. Крім матеріальних вигід, ефективний контроль сприяє встановленню позитивного іміджу підприємства у бізнес-середовищі, що підвищує рівень довіри партнерів, збільшує ймовірність підписання контрактів на більш вигідних умовах.

Система контролю підприємства визначається внутрішньою політикою та процедурами контролю, які впроваджуються власниками та керівниками підприємства для досягнення поставлених цілей.

Загалом виділяють декілька етапів контролю виконання обов’язків кредитора:

розробка облікових процедур контролю за зобов’язаннями перед кредиторами;

встановлення основних елементів контролю операцій, забезпечення проведення переговорів з кредиторами підприємства та фактів їх зміни;

забезпечення розвитку інформаційної бази контролю розрахунків з кредиторами;

перевірка достовірності та повноти документів, що підтверджують передачу ТМЦ;

встановлення правильності та точності розрахунку змін зобов'язань та їх причин;

перегляд своєчасності і відповідності скасувань і припинень;

визначення діяльності, пов'язаної з виконанням зобов'язань підприємства перед кредиторами [26].

Важливим є правильний підбір методичних прийомів та облікових процедур, які будуть корисні та зручні для підприємства та встановлені обліковою політикою. Для ТОВ «Транс-Маркет» такими є інвентаризація заборгованостей перед кредиторами; внутрішній контроль дотримання платіжної дисципліни за договорами з постачальниками та ефективності управління ресурсами при виконанні боргових зобов'язань перед кредиторами; економічний аналіз показників фінансового стану та фінансової стійкості підприємства, зокрема оцінки платоспроможності підприємства; наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів і т.ін.

Наказом про облікову політику затверджено робочий план рахунків бухгалтерії, форми обліку на підприємстві, графік документообігу, порядок ведення аналітичного обліку, форми бухгалтерських документів, для яких немає затвердження на державному рівні, організацію та порядок проведення інвентаризації, організацію управлінського обліку і контролю, перелік та порядок складання і подання бухгалтерської (фінансової) та статистичної звітності.

Мета інвентаризації це перевірка достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства. Під час проведення інвентаризації зобов'язань або активів перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан, відповідність критеріям визнання та

оцінка. При цьому забезпечуються:

виявлення фактичної наявності та перевірка повноти відображення зобов'язань, коштів цільового фінансування, витрат майбутніх періодів;

установлення лишку або нестачі активів шляхом зіставлення фактичної їх наявності з даними бухгалтерського обліку;

виявлення активів, які частково втратили свою первісну якість та споживчу властивість, застарілих, а також матеріальних та нематеріальних активів, що не використовуються, невикористаних сум забезпечення;

виявлення активів і зобов'язань, які не відповідають критеріям визнання [27].

Загальною інвентаризацією охоплюються всі види зобов'язань та всі види активів підприємства незалежно від їх місцезнаходження, у тому числі предмети, що передані у прокат, оренду, тощо, незалежно від технічного стану. Також інвентаризації підлягають активи і зобов'язання, які обліковуються на позабалансових рахунках підприємства, зокрема цінності, що не належать підприємству де проводять інвентаризацію, але тимчасово перебувають у його користуванні, розпорядженні або на зберіганні (об'єкти оперативної (операційної) оренди основних засобів, матеріальні цінності на відповідальному зберіганні, переробці, комісії, монтажі), умовні активи і зобов'язання (непередбачені активи та зобов'язання) підприємства (застави, гарантії, зобов'язання тощо), бланки документів суворої звітності, інші активи [27].

У процесі створення інформаційної бази для контролю розрахунків з кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет» були визначені різноманітні джерела інформації для контролю, зокрема ключові договори, первинні документи, фінансова звітність та інші джерела інформації. Надалі необхідно перевірити правильність оформлення документів процесу зберігання та доставки, відповідність процесу законам і нормативним актам, положенням внутрішніх документів підприємства. Співробітник підприємства, який контролює процес, спочатку перевіряє, чи є всі реквізити в основних документах,

отриманих від постачальника: товарно-транспортних накладних, квитанціях, розрахунково-платіжних документах.

Основні елементи контролю операцій із забезпечення здійснення розрахунків з кредиторами підприємства, наведено на рисунку 3.1.

Рис.3.1. Основні елементи контролю операцій розрахунків з різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет»

Джерело: складено на основі [25]

Ефективність контролю господарської діяльності, особливо операцій, пов'язаних із домовленістю з кредиторами підприємства, впливає на його організацію та чіткість встановленого порядку, який складається з переліку параметрів – однакового рівня та способу. Відповідно розроблено комплект робочих документів контролера для здійснення контролю відібраних об'єктів на основі переліку уточнених відомостей.

Одним із основних аспектів контролю за кредиторською заборгованістю є вивчення її правової форми та обґрунтованості. Процес придбання та продажу полягає у встановленні економічних відносин з іншими учасниками

ринку, а його правовою основою є укладення договору. Що стосується розрахунків з постачальниками, це мінімізує ризик несвоєчасного отримання ресурсів, необхідних для поточної діяльності бізнесу.

В процесі перевірки складають робочі документи, куди заносять інформацію, яка буде основою для формування думки у звіті або висновку. Структура робочих документів у кожного внутрішнього аудитора особиста, враховуючи досвід та особливості діяльності підприємства. В якості рекомендації запропоновано робочий документ (табл. 3.1) [28].

Таблиця 3.1

Робочий документ – Перевірка своєчасності погашення зобов'язань перед кредиторами (за період, що підлягає контролю) на ТОВ «Транс-Маркет»

Кредитор	Виникнення заборгованості		Погашення заборгованості		Залишок заборгованості	
	Згідно первинних документів	Згідно Журналу по рахунку 63,68	Згідно платіжних документів	Згідно Журналу по рахунку 63,68	Згідно первинних документів	Згідно Журналу по рахунку 63,68
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**

Джерело: узагальнено автором на основі [28]

Отже, за результатами дослідження можна дійти таких висновків: аналіз ситуації на підприємствах України свідчить про необхідність широкого впровадження дієвого контролю за розрахунками з кредиторами. Це забезпечить управлінський персонал достовірною, вчасною, максимально повною інформацією про стан, структуру та динаміку відносин з контрагентами і допоможе правильно визначити основні напрямки діяльності та завдання, які постають перед суб’єктом господарювання.

3.2. Аналіз стану та структури кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-Маркет»

Аналіз розрахунків з кредиторами являється ключовим завданням у вирішенні проблем, які виникають під час поточного управління компанією з позиції оптимального співвідношення ліквідності та прибутковості.

Аналіз розрахунків з кредиторами проводиться на основі даних Балансу Товариства у такій послідовності:

характеристика стану розрахунків з кредиторами за допомогою системи показників;

оцінка співвідношення дебіторської заборгованості та кредиторської заборгованості, визначення оптимальності;

визначення впливу розрахунків з кредиторами на фінансовий стан Товариства.

На основі дослідження та узагальнення наукових підходів правомірно відмітити, що аналіз розрахунків з кредиторами має здійснюватися відповідно до сукупності відповідних правил, методів, способів та певної послідовності його виконання. Ці компоненти разом формують методику проведення аналізу (рис. 3.2).

Згідно із представленою методикою аналізу розрахунків з кредиторами, на першому етапі відбувається визначення об’єктів аналізу, постановка завдань та вибір методів аналізу, серед яких найпоширенішими є: прийом порівняння та групування, балансовий метод, методи детермінованого та стохастичного аналізу, графічний метод.

Другий етап передбачає збір та систематизацію інформації про кредиторську заборгованості підприємства на підставі первинних документів, облікових регістрів та фінансової звітності.

На третьому етапі, у процесі безпосереднього аналізу кредиторської заборгованостей, рекомендується дослідити склад, структуру та динаміку змін заборгованостей, а також здійснити групування за статтями та за

термінами виникнення і погашення. Такий розподіл є базисом для своєчасного впровадження заходів щодо ліквідації простроченої заборгованості.

На четвертому етапі аналізу кредиторської заборгованостей результати досліджень необхідно узагальнити та систематизувати, сформувати відповідні висновки щодо їх стану на підприємстві.

П’ятий етап передбачає прийняття управлінських рішень щодо оптимізації обсягів та структури кредиторської заборгованостей, зменшення їх накопичення [31].

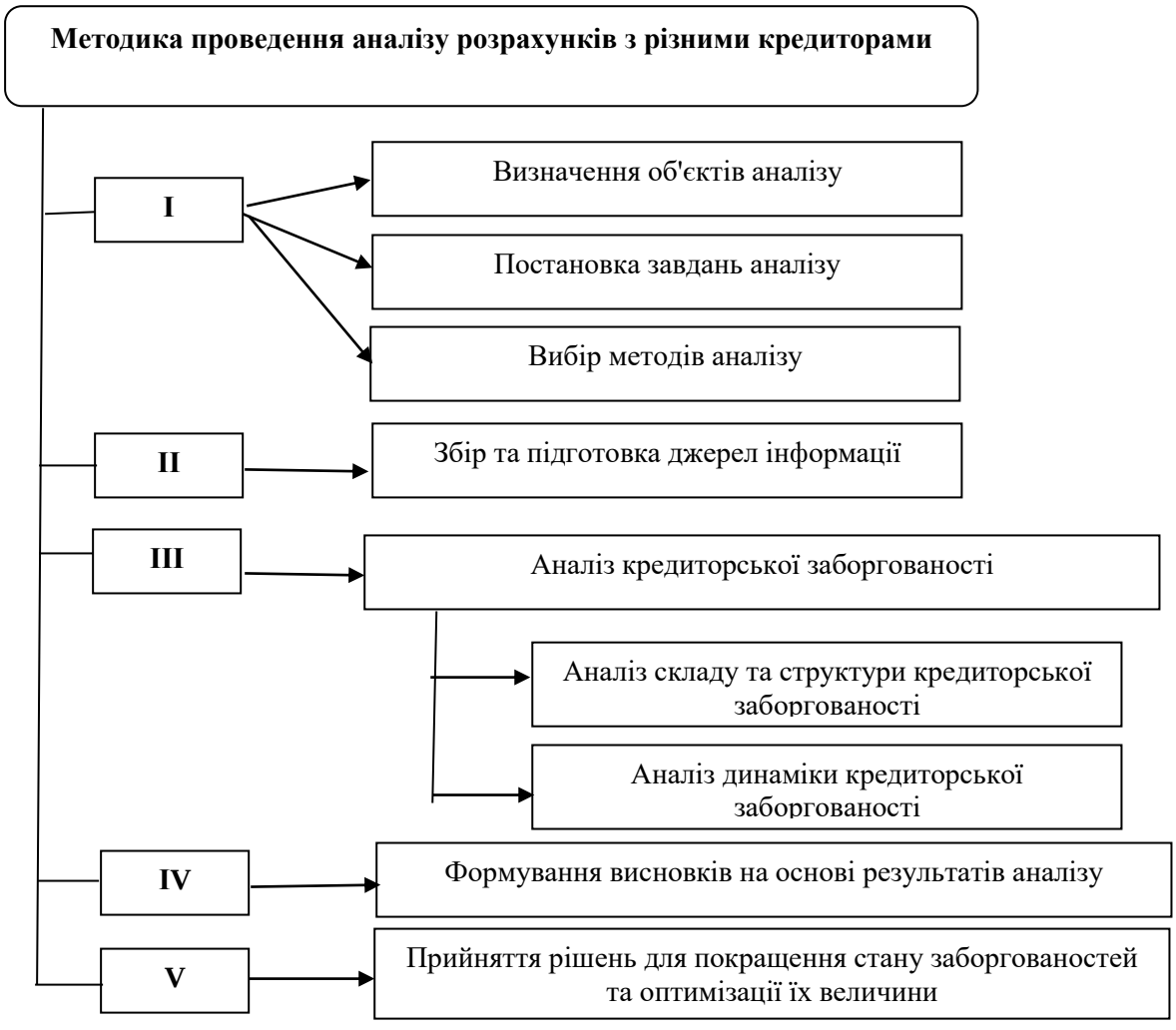

Рис. 3.2. Методика аналізу розрахунків з різними кредиторами підприємства

Джерело узагальнено автором на основі: [32]

Важливим напрямом аналізу кредиторської заборгованості є дослідження складу і структури (табл.3.2).

Таблиця 3.2

Аналіз складу та структури кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-маркет» за 2020-2022 р.

Показники	2020 р.		2021 р.		2022 р.		Абсолютне відхилення, тис.грн (+, -)
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи, послуги	1496	19,78	3142	64,15	4579	95,24	3083
розрахунками з бюджетом	94	1,24	33	0,67	-	-	- 94
розрахунками зі страхування	20	0,26	35	0,71	-	-	- 20
розрахунками з оплати праці	82	1,09	138	2,82	141	2,93	59
за одержаними авансами	-	-	14	0,28	40	0,84	40
із внутрішніх розрахунків	-	-	1534	31,32	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	5869	77,63	2	0,05	48	0,99	- 5821
Усього	7561	100,00	4898	100,00	4808	100,00	- 2753

Джерело: розраховано автором на основі матеріалів ТОВ «Транс-Маркет»

Але можна стверджувати, що збільшення зобов'язань перед постачальниками та підрядниками аж на 3083 тис. грн з однієї сторони є негативним явищем, оскільки це може говорити про те, що підприємство не мало достатньо коштів, щоб вчасно погасити дані зобов'язання. Однак, з іншої сторони -ТОВ «Транс-Маркет» торгівельне підприємство і це позитивно, адже протягом 2022 року фірма закупляла більше товарів для їх подальшої реалізації та кращого функціонування.

Склад кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-Маркет» наведено на рис.3.3.

Рис. 3.3. Склад кредиторської заборгованості на ТОВ «Транс-Маркет» за 2020-2022рр.

Джерело: розраховано автором на основі матеріалів ТОВ «Транс-Маркет»

На рис.3.4. наведено динаміку кредиторської заборгованості на ТОВ «Транс-Маркет» за 2020-2022рр

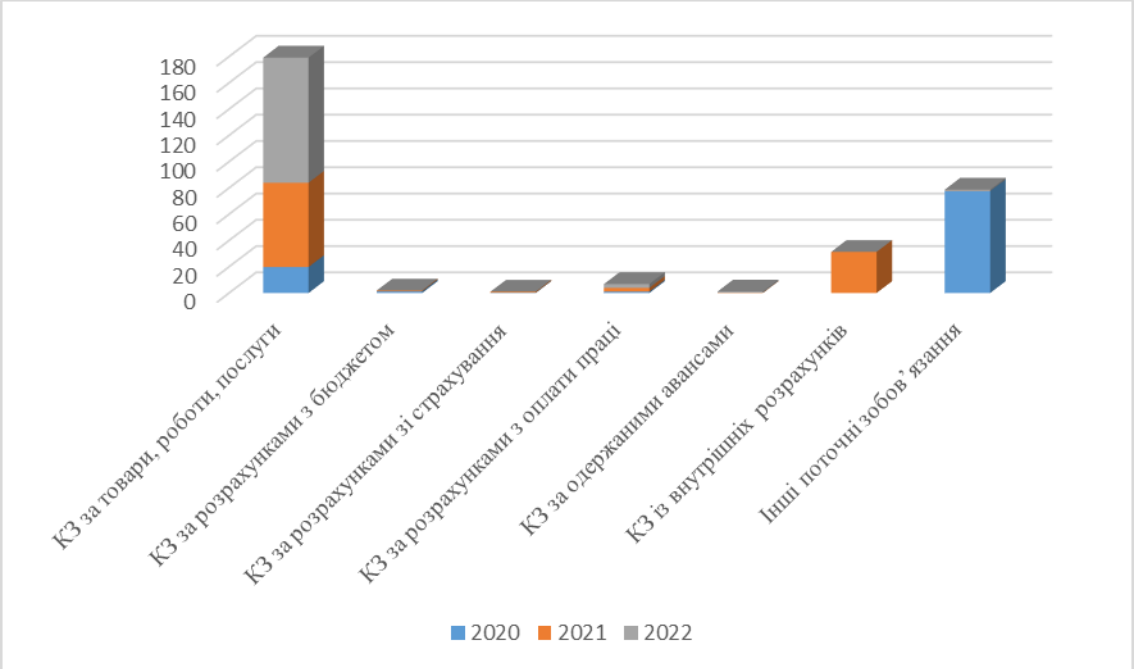

Рис.3.4. Динаміка кредиторської заборгованості на ТОВ «Транс-Маркет» за 2020-2022рр.

Джерело: розраховано автором на основі матеріалів ТОВ «Транс-Маркет»

Збільшення суми даного розділу в Балансі не в усіх випадках говорить про те, що на підприємстві склалась складна ситуація. Якщо підприємство працює на повну потужність, розвивається та доходи від реалізації продукції товарів, робіт, послуг збільшуються, то в цьому випадку, збільшення поточних зобов'язань паралельно з доходами, не вважається негативною ситуацією, це пояснюється тим, що доходи підприємства збільшуються і воно здатне покривати зобов'язання, така ситуація склалась і на ТОВ «Транс-Маркет», проаналізуємо вищезазначені показники в динаміці (табл.3.3).

Таблиця 3.3

Динаміка комерційної заборгованості та доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг) ТОВ «Транс-Маркет» за 2020-2022 рр., тис.грн

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.
1.Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис.грн.	1496	3142	4579
2. Чистий дохід від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг, тис,грн	80805	141517	195712
3 Коефіцієнт співвідношення р2:р1,	54,01	45,04	42,74

Джерело: розраховано автором на основі матеріалів ТОВ «Транс-Маркет»

Порівнюючи зміну питомої ваги поточних зобов'язань та зміну доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) бачимо що сума доходів значно перевищують суми зобов'язань в результаті чого підприємство має достатньо коштів для погашення своєї заборгованості, тому зобов'язання не суттєво впливають на діяльність фірми, в 2020 році 54,01 грн доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг приходилось на 1 грн зобов'язань за товари, роботи, послуги; в 2021 році - 45,04 грн в 2022 році -42,74 грн.

Наступним кроком є проведення порівняльного аналізу дебіторської та кредиторської заборгованості (табл 3.4).

Таблиця 3.4

Порівняльний аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-Маркет» за 2022

Розрахунки	Дебітор-ська	Креди-торська	Перевищення заборгованості	
			дебіторської	кредиторської
Заборгованість за розрахунками: - за товари, роботи і послуги	12573	3860	8713	-
- з бюджетом	13	-	13	-
- зі страхування	-	-	-	-
- з оплати праці	-	139	-	139
- за виданими / одержаними авансами	114	27	87	-
- із внутрішніх розрахунків	35664	-	35664	-
Інші поточна заборгованість	22	25	-	3
Разом	48386	4051	44477	142

Джерело: розраховано автором на основі матеріалів ТОВ «Транс-Маркет»

Порівняння дебіторської та кредиторської заборгованості на ТОВ «Транс- маркет» за 2022 рік показало, що загальне перевищення дебіторської заборгованості над кредиторською становить 44477 тис. грн. і свідчить про порушення платіжної дисципліни покупців. Поточна дебіторська заборгованість перевищила поточні зобов'язання за товари, роботи, послуги на 8713 тис. грн.

Також таке перевищення означає, що фірма відволікає кошти з господарського обороту, в майбутньому це може призвести до потреби залучення кредитів банку і позик, більшого відтермінування платежу, що знижує репутацію в цілому. Такий дисбаланс дебіторської заборгованості ТОВ «Транс-Маркет» означає, що на підприємстві неефективна кредитна політика до покупців; збільшено обсяги реалізації; частина покупців неплатоспроможні. Також фірма зобов’язана сплатити свої зобов’язання перед контрагентами, незалежно чи розрахуються їхні дебітори.

Визначимо коефіцієнт співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги, щоб бачити чи вистачає тих коштів, які в майбутньому сплатять дебітори, для покриття своїх зобов'язань

(табл.3.5).

Таблиця 3.5

Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги ТОВ «Транс-Маркет» за 2020-2022 р.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.
1. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис.грн	8670	10713	14433
2. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис.грн	1496	3142	4579
3.Коефіцієнт співвідношення (р1:р2)	5,79	3,41	3,15

Джерело: розраховано автором на основі матеріалів ТОВ «Транс-Маркет»

Стан розрахунків вважається нормою, якщо показник співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості відповідає 1 . Адже, тоді кошти які будуть отримані від дебіторів, вистачатиме для покриття зобов'язань перед кредиторами. На ТОВ «Транс-Маркет» перевищу дебіторська заборгованість, що веде до дисбалансу, але повністю покриває зобов'язання.

Зважаючи на високий темп інфляції та фінансову кризу в сучасних умовах існування підприємству іммобілізована значна частка коштів у дебіторській заборгованості є вкрай невигідним та сповільнює фінансовий цикл.

Кількісний та якісний стан кредиторської заборгованості можна охарактеризувати системою показників, а саме [34]: коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості, коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття), період погашення кредиторської заборгованості, коефіцієнт абсолютної ліквідності (табл.3.6).

Таблиця 3.6

Розрахунок показників ТОВ «Транс-Маркет» за 2020-2022 рр.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	13,10	46,62	39,56
Коефіцієнт покриття	4,63	11,37	11,59
Період погашення кредиторської заборгованості	27,48	7,72	9,10
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,04	0,23	0,16

Джерело: розраховано автором на основі матеріалів ТОВ «Транс-Маркет»

Визначаючи коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості було використано показник собівартості закупівлі за рік, який взято із внутрішнього звіту підприємства, складеного на основі управлінського обліку.

Зростання коефіцієнту оборотності кредиторської заборгованості ТОВ «Транс- Маркет» показує збільшення швидкості оплати заборгованості підприємством і свідчить про зменшення обсягів розрахунків у кредит що позитивно впливає на діяльність

Коефіцієнт покриття показує залучення зайвих оборотних активів, що веде до зниження показників ефективності використання активів.

Період погашення кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-Маркет» показує ефективне управління кредиторською заборгованістю в компанії і період погашення заборгованості до 2022 року знизився до 11 днів, що добре впливає на фінансовий стан і ліквідність.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує, що якщо термін платежів настане незабаром, то підприємство не зможе вчасно погасити борги у випадку.

Для аналізу платоспроможності потрібно деталізувати чистий грошовий потік відповідно до видів діяльності. Чистий грошовий потік із позитивним значенням в нормі при операційній діяльності, а в інвестиційний нормативне від’ємне значення.

Наявність негативного значення чистого грошового потоку від операційної діяльності у 2021 та 2022 роках відповідно негативно характеризує діяльність торгової компанії: 10 214 тис. грн. та 2295 тис. грн. З іншого боку, зниження більш ніж в чотири рази цього негативного показника оцінюється позитивно з погляду платоспроможності та ефективності касової діяльності, тобто для побудови показників рентабельності (збитковості) на основі чистого грошового потоку.

Таблиця 3.7

Загальна оцінка руху грошових коштів ТОВ «Транс-Маркет» за 2020-2022 роки (тис. грн.)

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Операційна діяльність: надходження	106325	167339	238634
вибуття	103073	177553	240929
Чистий рух грошових коштів	3252	(10214)	(2295)
Інвестиційна діяльність: надходження	42212	101125	116503
вибуття	55126	112525	114552
Чистий рух грошових коштів	(12914)	(11400)	1951
Фінансова діяльність: надходження	34440	29585	0,00
вибуття	24540	7050	0,00
Чистий рух грошових коштів	9900	22535	0,00
Чистий рух грошових коштів за звітний період по підприємству	238	921	(344)
Залишок грошових коштів на початок року	11	249	1170
Залишок грошових коштів на кінець року	249	1170	826

Джерело: розраховано автором на основі матеріалів ТОВ «Транс-Маркет»

Деталізація даної інформації забезпечується прямим шляхом розрахунку руху коштів за прямим методом у частині надходження та видатків за товари, роботи, послуги які є основними в формуванні грошових потоків (табл.3.8).

Таблиця 3.8

Надходження та вибуття грошових коштів за товари ТОВ «Транс-Маркет» за 2020-2022 роки

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.
Надходження від реалізації товарів	106314	167298	238519
Витрачання на оплату товарів	100204	173003	225896
Результат: перевищення надходження над витрачанням	6110		12623
перевищення витрачання над надходженням		5705	

Джерело: розраховано автором на основі матеріалів ТОВ «Транс-Маркет»

Прослідковується в 2021 році перевищення витрачання над надходженням грошових коштів на 5705 тис. грн., що пов’язано із збільшенням залишків та зростанням дебіторської заборгованості.

Безперечно, що будь-якому підприємству дуже важливо забезпечити перевищення припливу грошових потоків над їх витрачанням. Інакше у підприємства неминуче збільшиться кредиторська заборгованість, під яку не буде ліквідних активів (грошових коштів). А значить, попереду не буде нічого, окрім краху, що закінчується банкрутством. Але в 2022 році ТОВ «Транс-Маркет» виправило проблему і перевищення вже надходження над витрачанням склало 12623 тис. грн.

Отже, проведення аналізу кредиторської заборгованості на постійній основі, за умови її належного обліку, є передумовою забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості підприємства у розрізі економічного розвитку, та одним із превентивних заходів передбачення кризи неплатежів. Проведене дослідження наукової літератури дозволило створити багатостороннє уявлення про специфіку економічної сутності та особливостей класифікації кредиторської заборгованості, яка є основою для вжиття відповідних управлінських заходів впливу.

3.3 Шляхи вдосконалення обліку, контролю та аналізу розрахунків з різними кредиторами

На сучасному етапі розвитку економічних відносин розрахунки різними кредиторами відіграють важливу роль в загальній системі операцій по розрахунках і є вагомим елементом бухгалтерського обліку, так як здійснюють вплив на формування матеріальної частини забезпечень підприємства.

Одним і небагатьох ресурсів інформації щодо існуючого стану розрахунків між фірмами виступає налагоджена система бухгалтерського

обліку. На сьогоднішній день досить часто виникають проблеми у частині термінів виплати платежів, сумі погашення, виникненні прострочених зобов'язань тощо. Тому вирішення подібних питань в деякій мірі належить до сфери здійснення обліку.

На першому етапі здійснення співпраці з контрагентами економічна одиниця обирає для себе кредитору. Варто зазначити, що процес вибору контрагента є дуже відповідальним. Від вибору залежить і умови співпраці, і якість товару, і майбутні результати. Деякі вітчизняні науковці рекомендують на цьому етапі притримуватись певних критеріїв вибору [41].

Проаналізувавши, обрали критерії які допоможуть суб'єкту господарювання у виборі (рис. 3.5).

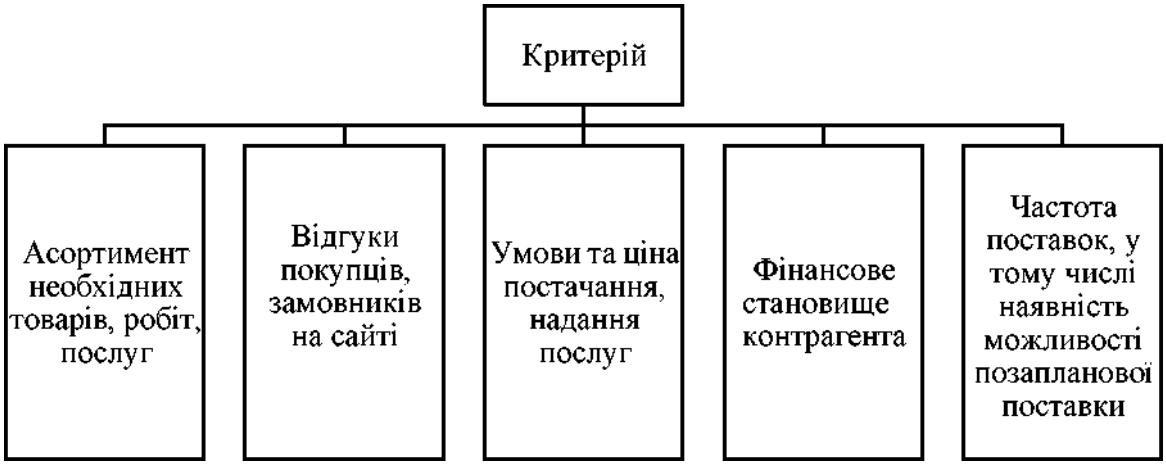

Рис. 3.5. Критерії вибору кредитора підприємством

Джерело сформовано автором на основі: [41]

Зобов'язання по розрахунках з кредиторами може нести як позитивний, так і негативний характер для підприємства. Якщо порівнювати їх із заборгованістю за векселями, кредитами іншими довгостроковими зобов'язаннями, то можна дійти висновку, що цей вид розрахунків є досить «дешевими» зобов'язаннями.

На загальний рівень платоспроможності підприємства, подальшу ефективність роботи та співпраці з іншими контрагентами, може вплинути значна заборгованість контрагентам [40].

Досить часто під час здійснення розрахункових операцій з кредиторами

з’являються проблеми з обліком, так як інколи оплата може бути частковою, або наперед. Інколи залишки можуть губити, що також ускладнює обліковий та розрахунковий процеси.

З метою покращення обліку суб’єкту господарювання доцільно використовувати внутрішній регістр розрахунків за кожним контрагентом (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

Внутрішній регістр стану розрахунків з кредиторами

№	Кредитор	Товари/ робота / послуга	Дата договору / Умови оплати	Дата оплати	Сума за договором з ПДВ	Борг за попередні поставки	Сума оплати	Сальдо з рахунком
1	ТОВ «Сандора»	Чіпси «Lays»	23.04.2022 / Передоплата	19.04.2022	600,00	0,00	600,00	0,00
2	ПАТ «ІДС»	Пиво	24.04.2022 / Після отримання	28.04.2022	240,00	100,00	240,00	100,00
3	ТОВ «Олга-Торг»	Міцний алкоголь	25.04.2022 / Після отримання	30.04.2022	480,00	250,00	730,00	0,00
Всього					1320,00	350,00	1570,00	100,00

Джерело сформовано автором

Запропонований документ має високу ефективність при використанні, адже надає змогу відслідковувати заборгованість за кожним контрагентом і дозволяє отримувати інформацію про те, кому, скільки і головне коли платить підприємство, кредиторську заборгованість за попередні поставки, а також вплив виплат, і їх прострочення на сальдо на кінець місяця.

Досить часто на підприємстві виникає порушення строків погашення платежів, що з часом впливає на подальші результати діяльності, співпрацю з контрагентами [31]. Тому пропонується використовувати наступний

документ для систематизації простроченої заборгованості (табл. 3.10).

Таблиця 3.10

Внутрішній регістр простроченої кредиторської заборгованості

№ з/п	Постачальник	Сума боргу з ПДВ	Дата погашення заборгованості		Відхилення, +, - (гр.4 - гр. 3)	Причини відхилень
			за графіком (договором)	фактично		
1	ТОВ «Сандора»	1500,00	05.05.2020	23.05.2020	18	Брак коштів
2	ПАТ «ІДС»	750,00	08.05.2020	04.05.2020	-4	Передплата
3	ТОВ «Олга-Торг	500,00	16.05.2020	18.05.2020	2	Безвідповідальність
Всього					20	

Джерело сформовано автором

Враховуючи те, що дана аналітична таблиця несе в собі інформацію про суму заборгованості, фактичні терміни оплати, відхилення в погашенні за кожним контрагентом, а також причини прострочення оплати рахунків, вона дозволить вчасно відслідковувати найчастіші мотиви та уникати їх в майбутньому, а також вчасно виплачувати грошові кошти.

Одночасно важливим є документальне забезпечення господарських операцій В умовах діджиталізації бізнес-процесів все більше суб’єктів господарювання здійснюють обмін документів в електронному вигляді через сервіси електронного документообігу. Зокрема, забезпечуючи електронний зв’язок з кредиторами, підприємство може отримати наступніпереваги:

комунікація з кредиторами за допомогою сучасних засобів зв’язку;

узгодження, підтвердження замовлень та відстеження їх доставки в режимі онлайн;

електронне отримання рахунків-фактур (інвойсів) та відповідне підтвердження їх оплати.

Сучасні інформаційні технології значно пришвидшують процеси

електронної обробки документів, наприклад, сканування документального забезпечення підтвердження факту здійснення господарських операцій сприятиме мінімізації ризиків та уникненню конфліктів у відносинах з контрагентом.

Контроль за станом розрахунків з кредиторами є необхідною умовою стабільного фінансового стану підприємства, оскільки перед наданням позики або здійсненням фінансових вкладень фінансова звітність клієнтів, включаючи їх боргові зобов'язання, аналізується з особливою ретельністю. Багато банків та інвестиційних компаній наймають фінансових та кредитних аналітиків або користуються послугами сторонніх спеціалістів.

З цим напрямом оптимізації обліку тісно пов’язана стратегія оптимізації контролю та аналізу. Дослідження свідчать, що навіть на великих підприємствах не завжди присутня служба внутрішнього контролю. Однак, так чи інакше, ці обов’язки повинні бути делеговані (чи на окремого спеціаліста, чи головного бухгалтера, чи керівника підприємства). Це є важливим аспектом налагодження процесів управління кредиторською заборгованістю, адже дозволятиме вчасно виявляти можливі помилки та порушення, класифікувати їх, розробляти заходи їх оперативного усунення, аналізувати ймовірність їх виникнення та недопущення в майбутньому.

Застосування цих підходів допоможе у контролі зобов’язань, та сприятиме створенню репутації надійного та відповідального партнера.

Також в процесі взаємодії із кредиторами важливим є здійснення діяльності в межах норм законодавства, що зумовлює виокремлення напряму оптимізації детального ознайомлення з портфоліо кредитора перед укладанням договору. Для запобігання незаконних дій або навіть шахрайства зі сторони кредитора, що може проявлятися у викривленні інформації, її дублюванні шляхом повторного чи додаткового виставлення рахунків на оплату, необхідним є перегляд договорів постачальників, терміну їх дії та умов припинення та пролонгації. .

Щодо аналізу розрахунків з кредиторами, то пропонується впровадити

на підприємстві практику аналізу напрямків та ефективності використання залучених додаткових коштів для визначення їх доцільності та оптимально необхідного об'єму. Для того, щоб виключити необхідність розширення штату бухгалтерії підприємства для проведення даного аналізу, всі розрахунки необхідно автоматизувати. Основними інструментами для автоматизації аналізу на сьогодні є програми Google Sheets та MS Excel, що допоможуть значно спростити проведення аналізу ефективності використання поточних зобов'язань підприємства. Це дасть змогу підприємству раціонально використовувати наявну поточну заборгованість, аби «оплата» за її використання не перевищувала економічного ефекту. Одержавши позикові засоби під менший відсоток, чим економічна рентабельність підприємства, можна розширити виробництво і підвищити прибутковість власного капіталу.

Прийняття управлінських рішень, що ґрунтуються на основі даного аналізу допоможе підприємству оптимізувати кредиторську заборгованість шляхом залучення ресурсів для фінансування поточних потреб на короткостроковий термін, не вилучаючи з обороту власні кошти.

На думку Томчука О.Ф., основні завдання управління кредиторською заборгованістю полягають в прискоренні платежів зі сторони клієнтів підприємства, зниженні «поганих» боргів (тобто таких боргів, виплати по яким сумнівні або вже точно не поступлять), в проведенні ефективної політики продаж, недопущенні необґрунтованого росту кредиторської заборгованості, особливо невиплаченої в строк, оскільки це приводить до обкладання штрафами, пені, розірвання договірних відносин, загрози забезпечення безперебійності поставок товарно – матеріальних цінностей і т.д. [36].

Таким чином, в результаті дослідження заходів щодо підвищення ефективності управління кредиторської заборгованості, запропоновано механізм дієвої системи ефективного управління кредиторської заборгованості (рис. 3.6).

Рис. 3.6. Механізм дієвої системи ефективного управління кредиторської заборгованості

Джерело сформовано автором на основі: [44]

В сучасних умовах невизначеності та ризику, раціональне управління та контроль кредиторської заборгованості є дієвим інструментом для збереження ефективної роботи підприємства. Адже стан розрахунків із кредиторами має вплив на загальний фінансовий стан підприємства, його платоспроможність та інвестиційну привабливість. Основним завданням керівництва є дотримання комплексного підходу в управлінні та оптимізації кредиторської заборгованості, що сприятиме зміцненню фінансово-розрахункової дисципліни, підвищенню відповідальності підприємств за своєчасне здійснення платежів за всіма зобов'язаннями, уникнення суперечливих ситуацій з кредиторами, прискоренню обороту коштів та укріпленню позицій на ринку навіть в умовах нестабільності.

Запропоновані напрями управління кредиторською заборгованістю

можуть бути ефективними інструментами підприємства в умовах нестабільної ситуації, застосування на практиці яких, сприятиме зростанню показників ліквідності, фінансової стійкості підприємства та формуванню позитивного фінансового результату діяльності, а також допоможуть знизити та подолати кризу неплатежів, що матиме прямий вплив на інвестиційну привабливість підприємства.

Висновки до розділу 3

1. Перевірка правильності та законності розрахунків з контрагентами являється важливою складовою розвитку будь-якого суб’єкта господарювання. Вчасне проведення контролю допомагає у формуванні правдивої інформація про господарський стан економічної одиниці, в тому числі і про зобов’язання перед контрагентами та дає можливість виявляти неточності у веденні обліку розрахунків та попередити їх виникнення у майбутньому, а також розробити пропозиції щодо покращення стану.

2. Аналіз кредиторської заборгованості виявляє проблеми в діяльності підприємства і може сприяти управлінським рішенням у питаннях: зміцнення договірної дисципліни; підвищити корпоративну відповідальність за своєчасну та повну оплату всіх зобов'язань. прискорення обороту коштів; ефективного використання тимчасово вільних коштів.

3. Використання пропозицій дозволить підприємству згрупувати інформацію про виникнення заборгованостей та її прострочення, вживати заходи для уникнення причин, підвищувати власну конкурентоспроможність, бути більш привабливим для співпраці та покращувати фінансове становище. Також більш відповідальний підхід до вибору контрагентів дозволить зробить прийняти оптимальне рішення та ефективно співпрацювати, уникати проблем в майбутньому.

ВИСНОВКИ

У наш час, коли економіка усієї країни стала на воєнні рейки, підприємництво особливо відчуло на собі тягар відповідальності за важливість ефективності своєї роботи, а тому доцільний нагляд за своїми статистичними даними, особливо розрахунків із кредиторами, здатний зменшити кількість існуючих проблем, та пришвидшити розвиток бізнесу як у розрізі самого суб'єкта господарювання, так і України в цілому.

В результаті проведеного у кваліфікаційній роботі дослідження обліку, контролю та аналізу розрахунків із різними кредиторами ТОВ «Транс-Маркет» можна зробити наступні висновки:

Встановлено, кредиторська заборгованість – це заборгованість підприємства іншим юридичним і фізичним особам, що виникла в результаті здійснених раніше дій (подій), оцінена в грошових одиницях і щодо якої в підприємства існують зобов'язання її погашення в певний строк.

Крім того, дотримання фінансової дисципліни у суб'єктів господарювання забезпечує високу репутацію та планомірність витрат. Процес затримання оплати за одержані матеріальні цінності або несвоєчасне надходження коштів за реалізовану продукцію та надані послуги може призвести до зайвих витрат та підвищення фінансових ризиків.

Основними завданнями обліку розрахунків із кредиторами суб'єкта господарювання є:

формування повної та достовірної інформації про стан кредиторської заборгованості за товарно-матеріальні цінності, виконані роботи та надані послуги, яка необхідна внутрішнім користувачам бухгалтерської звітності та окремим стейкхолдерам;

дотримання форм розрахунків, затверджених в договорах з постачальниками та підрядниками, враховуючи умови оплати та доставки;

своєчасне ведення розрахунків з кредиторами для запобігання простроченої заборгованості.

Досліджено, облік розрахунків із різними кредиторами здійснюється на основі документів постачальника: накладних, рахунків-фактур, рахунків, наряд-заказів, актів виконаних робіт, актів наданих послуг, податкових накладних, товаротранспортних накладних.

Встановлено, що облік розрахунків із різними кредиторами ведеться за допомогою рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» та 68 «Розрахунки за іншими операціями».

Проаналізовано, що досліджуване підприємство ТОВ «Транс-Маркет» здійснює свою діяльність у відповідності з нормами чинного законодавства, установчими документами.

Досліджено, що формування облікової політики на ТОВ «Транс-Маркет» здійснюється у вигляді наказу про облікову політику підприємства. Наказ про облікову політику є основним внутрішнім документом, яким регулюється організація облікового процесу на підприємстві та є обов'язковим для виконання всіма службами і працівниками суб'єкта господарювання.

Встановлено, пріоритетним напрямком бухгалтерського обліку на ТОВ «Транс-Маркет» є достовірне та повне відображення в ньому та розкриття в фінансовій звітності інформації про стан кредиторської заборгованості.

Основні напрямки удосконалення організації обліку кредиторської заборгованості ТОВ «Транс-Маркет»:

оптимізація та уніфікація первинних документів у межах даної господарської одиниці;

скорочення кількості документів, що не містять корисних для управління даних про кредиторську заборгованість.

Досліджено, що підвищення ефективності діяльності суб'єкта господарювання можливе за рахунок оцінки основних показників, у тому числі кредиторської заборгованості, що набуває все більшого значення для суб'єктів різних форм власності, незалежно від видів на напрямків діяльності. Оптимізація розрахунків із різними кредиторами є

загальновизнаним способом вдосконалення діяльності підприємства та ефективним інструментом управління його розвитком.

Досліджено, що метою аналізу розрахунків із різними кредиторами є оцінка рівня заборгованості та платіжної дисципліни, аналіз ризиків кредиторської заборгованості, а також розробка оптимальної політики, спрямованої в напрямі прискорення розрахунків й зниження ризику неплатежів для окремого суб'єкта господарювання.

Аналіз розрахунків із різними кредиторами суб'єкта господарювання проводиться в декілька етапів, які передбачають проведення такої аналітичної роботи.

Аналіз розрахунків із різними кредиторами не може бути розглянутим у повному обсязі лише за одним методом аналізу та оцінки, що в свою чергу, свідчить про необхідність синтезованого підходу до аналізу кредиторської заборгованості.

Виявлено, що проведення аналізу розрахунків із різними кредиторами ТОВ «Транс-Маркет» є важливим етапом проведення економічного та фінансового аналізу, який повинен враховувати існуючі методичні прийоми та напрямки діяльності суб'єкта господарювання.

Особливу увагу приділено виявленню наявності простроченої кредиторської заборгованості, існування якої породжує відповідні фінансові санкції до підприємства.

Виявлені негативні тенденції підкреслюють необхідність змін в управлінні фінансовими результатами ТОВ «Транс-Маркет» та усуненні негативних чинників на результативні показники суб'єкта господарювання.

Для постійного проведення аналітичних процедур, у тому числі щодо розрахунків із різними кредиторами підприємства, рекомендується на ТОВ «Транс-Маркет» сформувати фінансово-аналітичну службу, яка буде здійснювати на постійній основі, діагностику фінансового стану підприємства, враховуючи стратегічні цілі й завдання та уможливлюючи корегування розроблених стратегічних планів.

Таким чином, на основі проведеного у кваліфікаційній роботі дослідження можна зробити наступні пропозиції щодо покращення обліку, контролю та аналізу розрахунків із різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет»:

1. Для удосконалення обліку розрахунків із різними кредиторами на ТОВ «Транс-Маркет» пропонується застосування реєстру простроченої заборгованості по окремим кредиторам для реєстрації виправлення помилок та змін облікової політики.

2. Наряду з функціонуванням дієвого механізму управління позиковим капіталом та майном ТОВ «Транс-Маркет», важливим фактором успішного розвитку суб'єкта господарювання є детальний аналіз позикового капіталу, до складу якого входять кредиторська заборгованість, поточна заборгованість за розрахунками та інші.

Для постійного проведення аналітичних процедур, у тому числі щодо розрахунків із різними кредиторами підприємства, рекомендується на ТОВ «Транс-Маркет» сформувати фінансово-аналітичну службу, яка буде здійснювати на постійній основі, діагностику фінансового стану господарської одиниці.

3. Враховуючи проведені дослідження, основним інструментом підвищення ефективності управління підприємством є ефективний внутрішній аудит, який повинен зосередитись на проблемних ланках фінансово-господарської діяльності господарської одиниці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бутинець, О. В. Олійник, М. М. Шигун. Організація бухгалтерського обліку. Навч. посіб. для студентів вузів. Вид.2-ге, доп. І перероб.. Житомир: Рута, 2001. 574 с.

2. Чебанова Н. В. Бухгалтерський фінансовий облік. Посібник. 2002. 672 с

3. Лисак, О. (2020). ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ. *ЛОГОΣ. МИСТЕЦТВО НАУКОВОЇ ДУМКИ*, (10), 6-8. URL: https://doi.org/10.36074/2617-7064.10.001

4. Василюк М., Дмитрів І., Сутність та класифікація кредиторської заборгованості підприємства. *Розвиток національної економіки: теорія і практика: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 3-4 квітня 2015 року, проведеної на базі ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника", м. Івано-Франківськ – Тернопіль: Крок*, 2015. Ч.3. 410 с. С.200-201

5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15

6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999. № 996-XV. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14

7. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 (МСБО 37). Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи. Міжнародний стандарт від 30.06.2017. URL: https://ips.ligazakon.net/document/MU17051

8. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Мінфін України; Наказ, Положення від 31.01.2000 № 20. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l52160

9. Ступницька, Т., Бамбуляк, І., Маркова, Т., & Кулік, Н. (2018). КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: ОЦІНКА ТА МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ. *Food Industry Economics*, *10*(4). URL:

https://doi.org/10.15673/fie.v10i4.1134

10. Бержанір І. А., Бержанір А. Л., Ящук Т. А. Економічна сутність зобов’язань і розрахунків підприємства. *Приазовський економічний вісник.* 2020. Вип. 2(19). С. 240–245.

11. Гевлич Л. Л., Катранжи Л. І. Особливості підходів до визначення сутності поняття «поточні зобов’язання» та їх класифікації. *Фінанси, облік, банки.* 2017. № 1 (22). С. 70–78.

12. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Мінфін України; Наказ, План від 09.12.2011 № 1591. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l369829

13. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Мінфін України; Інструкція від 30.11.1999 № 291. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l48954

14. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Мінфін України; Наказ, Положення, Стандарт, Форма, Звіт, Перелік від 07.02.2013 № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l395549

15. Про затвердження Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Мінфін України; Наказ, Положення від 02.09.2014 № 879. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l434017

16. Про фінансовий лізинг: Закон України від 04.02.2021 № 1201-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/l503337

17. Янчева Л. М., Кащена Н.Б., Чміль Г.Л. Обліково-аналітичне забезпечення управління капіталом підприємств торгівлі: теорія та практика: монографія: Харків. ХДУХТ, 2016. 537с

18. Мушинський В.В. Формування облікової політики щодо виконання та зміни зобов’язань підприємства з урахуванням інтересів користувачів: *Зимові читання, присвячені видатним вченим в галузі бухгалтерського обліку, аналізу і контролю: збірник тез Одинадцятої Всеукраїнської наукової*

Internet конференції ЖДТУ. URL: http://eztuir.ztu.edu.ua/5456/1/76.pdf

19. Облік кредиторської заборгованості. URL: https://web.posibnyky.vntu.edu.ua/fmib/16chalyuk_buhgalterskyj_oblik_2_chastyny / buhg_l/51 .htm

20. Огійчук М. Ф., Утенкова К. О., Ковальова О. В., Тредіт В. Є. Бухгалтерський облік. Практичний посібник. 2015. 334 с.

21. Дорош Н. І. Теоретичні аспекти організації бухгалтерського обліку. *Економіка. Менеджмент. Бізнес.* 2015. Вип. 1. С. 93–97.

22. Бержанір І. А. Напрями удосконалення обліку розрахунків з контрагентами. *Стратегія розвитку України: фінансово-економічний та гуманітарний аспекти:* матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: Інформаційно-аналітичне агентство, 2019. С. 25–27.

23. Івченко Л. В., Харчук В. Ю. Зобов'язання підприємств як об'єкт обліку. URL: https://core.ac.uk/download/pdf/197264477.pdf

24. Орлов І. В. Бухгалтерський облік і контроль зобов'язань суб'єктів господарювання: теорія і методологія. Монографія. Житомир : ЖДТУ. 2010. 400 с.

25. Руденко С. В., Погрібняк Д.С. Бухгалтерський облік в умовах цифровізації. Вісник Хмельницького нац-го ун-ту (Економічні науки). 2021. № 1. : http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?page_id=39.

26. Фатенок-Ткачук А. О. Облікові процедури контролю зобов'язань перед постачальниками та підрядниками. *Економічний аналіз. №1.* 2016. С. 179–187.

27. Омельницька З. І. Інвентаризація розрахунків із контрагентами. *«Баланс» практичне керівництво. № 19.* 2015. С. 25-36.

28. Шендригоренко М.Т. Актуальні питання аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. *Молодий вчений. 2018. № 1(53).* URL: http://elibrary.donnuet.edu.ua/
596/1/Шендригоренко%20Молодий%20вчений.pdf.

29. Пугаченко, О., & Зарудна, Н. (2022). ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ПОРЯДКУ ВІДОБРАЖЕННЯ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ТА

УПРАВЛІНСЬКОМУ ОБЛІКУ ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ. *Економіка та суспільство*, (41). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-4

30. Внутрішньогосподарський контроль: практикум / укл. Ковальчук Т.М., Танасієва М.М. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т, 2021. 148 с

31. Глушко А. Д. Управління дебіторською заборгованістю в системі забезпечення ефективної діяльності підприємства. *Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання. 2018. № 7*. URL: http://www.economy. nayka.com.ua/?n=7&y=2018

32. Бондарчук Н. В., Тімашова А. М. Модель аналізу дебіторської заборгованості: основні показники. *Проблеми системного підходу в економіці. 2019*. № 3 (71). С. 170– 177

33. Абалмасова Н. С. Удосконалення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань в Україні на підставі міжнародного досвіду URL: http://www.rusnauka.com/11_EISN_2010/ Economics/64247.doc.htm

34. Сіренко Н.М. Вдосконалення управління дебіторською і кредиторською заборгованістю підприємства. *Агросвіт.* 2011. №22. С.44-46.

35. Фальченко Єгор. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ. *Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики [Електронне видання]: збірник тез за матеріалами II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*, м. Ірпінь, 28 квітня 2023 р. Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. –738 с. – PDF-формат мережеве видання ; інституційний депозитарій. ISBN 978-966-337-690-5. с.437-441

36. Томчук О.Ф. Аналітичне забезпечення управління кредиторською заборгованістю підприємства. *Науковий вісник ЛНУВМБТ ім. С.З. Ґжицького*. 2016. Т. 18, вип. 2. С. 160-164

37. Мягких І.М. Методичний підхід до аналізу та оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості як складових управління фінансової стійкості авіакомпаній України. *Міжнародний науково-виробничий журнал: Сталий*

розвиток економіки. 2013. № 4 (21). С. 255-262.

38. Бурлан С. А., Валентова Ю. В. Облікові аспекти управління кредиторською заборгованістю підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8501. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.1.76.

39. Коновалова К. Т., Макарова А. С. Удосконалення обліку кредиторської заборгованості та методи управління нею. *Причорноморські економічні студії.* 2018. Вип. 34. С. 181-184. URL: http://bses.in.ua/journals/2018/34_2018/40.pdf.

40. Костюнік О. В., Махницька О. В. Удосконалення обліку кредиторської заборгованості та методи управління нею. *Агросвіт.* 2015. № 8. С. 62-63. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/8_2015/14.pdf.

41. Коваль О. А., Супрун В. Ю. Удосконалення управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємств в умовах кризи. Проблематика та сучасні тенденції впливу податкової реформи на зміни фінансово-кредитних відносин: монографія. Запоріжжя, 2018. С134-143. URL: http://eir.zntu.edu.ua/bitstream/123456789/5702/1/Koval_Improving.pdf.

42. Желніна Г. О., Рибалко О. М. Удосконалення обліку кредиторської заборгованості та методи управління нею. Актуальні соціально-економічні проблеми держави і регіонів. Збірка матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 50-річчю факультету економіки та менеджтенту ДонНТУ. Т. 2. Секція 2: Проблеми розвитку фінансів та фінансової науки (13-14 травня 2019 р., м. Покровськ) / Уклад. Антоненко В. М. – Покровськ: ДонНТУ, 2019. С.91-93. URL: https://donntu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/Т-2.-Секція-2.pdf.

43. Хохлов М. П., Корнієнко О. С. Управління дебіторською та кредиторською за-боргованістю підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2017. Вип. 10. С. 402–407.

44. Шарапа О. М. Особливості економічного аналізу кредиторської заборгованос-ті підприємства. *Міжнародний науковий журнал*. 2016. Вип. 4.

С. 91–101.

45. Гільорме Т. В., Шачаніна Ю. К. Удосконалення організації обліку кредиторської заборгованості підприємств в умовах невизначеності. *Економіка і фінанси*. 2018. № 1. С. 18-24. URL: https://www.researchgate.net/publication/342850495_UDOSKONALENNA_ORGANIZACII_OBLIKU_KREDITORSKOI_ZABORGOVANOSTI_PIDPRIEMSTV_V_UMOVAH_NEVIZNACENOSTI.

46. Склярук, І. П., & Гузей, Н. С. (2022). УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА УПРАВЛІННЯ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ. *Підприємництво і торгівля*, (33), 71-79. https://doi.org/10.36477/2522-1256-2022-33-11.

47. Кусик, Н. Л., & Шатковська, М. С. (2019). УПРАВЛІННЯ КРЕДИТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*, *18*(2(42), 105–119. https://doi.org/10.18524/2413-9998.2019.2(42).177077.

48. Яструбський, М., Левкович, І. Проблеми обліку розрахунків з дебіторами та кредиторами. *Економіка та суспільство*, 2022. №38.

ДОДАТОК А

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТРАНС-МАРКЕТ" за ЄДРПОУ	37471163		
Територія м.Київ за КОАТУУ			
Організаційно-правова форма господарювання ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах за КВЕД	**47.25**		

Середня кількість працівників[1] _____

Адреса, телефон 04053, місто КИЇВ, вулиця СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ, будинок 37-41

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 ГРУДНЯ 2022 р.

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	6.00	6.00
накопичена амортизація	1002	(6.00)	(6.00)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	525.00	338.00
первісна вартість	1011	1 277.00	1 219.00
знос	1012	(752.00)	(881.00)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	**1095**	**525.00**	**338.00**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	18 874.00	14 749.00
Виробничі запаси	1101	2 960.00	2 990.00
Товари	1104	15 914.00	11 759.00
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	14 433.00	6 091.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	221.00	969.00
з бюджетом	1135	721.00	323.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	708.00	322.00
із внутрішніх розрахунків	1145	22 876.00	37 146.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	20.00	9.00
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	826.00	347.00
Витрати майбутніх періодів	1170	3.00	1.00

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ А

Інші оборотні активи	1190	496.00	246.00
Усього за розділом II	**1195**	**58 470.00**	**59 881.00**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		
Баланс	**1300**	**58 995.00**	**60 219.00**
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30.00	30.00
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	50 171.00	50 171.00
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(47 200.00)	1 002.00
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	**1495**	**3 001.00**	**51 203.00**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	**1595**		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	55 589.00	8 019.00
розрахунками з бюджетом	1620	67.00	
розрахунками зі страхування	1625	32.00	
розрахунками з оплати праці	1630	141.00	129.00
З одержаних авансів	1635	40.00	76.00
з внутрішніх розрахунків	1645	351.00	
Поточні забезпечення	1660	175.00	186.00
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	49.00	156.00
Усього за розділом III	**1695**	**55 994.00**	**9 016.00**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**		
Баланс	**1900**	**58 995.00**	**60 219.00**

Керівник Гребенюк Олексій Валерійович

Головний бухгалтер Гребенюк Олексій Валерійович

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
за ЄДРПОУ	37471163		

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТРАНС-МАРКЕТ"
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за РІК 2022 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. Фінансові результати

Стаття	**Код рядка**	**За звітний період**	**За аналогічний період попереднього року**
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	178 192.00	195 712.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	138 220.00	152 690.00
Валовий: прибуток	2090	39 972.00	43 022.00
збиток	2095	( )	( )
Інші операційні доходи	2120	61.00	19.00
Адміністративні витрати	2130	(347.00)	(310.00)
Витрати на збут	2150	(34 074.00)	(42 683.00)
Інші операційні витрати	2180	(141.00)	(39.00)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	5 471.00	9.00
збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	364.00	13.00
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	( )	( )
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	( )	( )
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	5 835.00	22.00
збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(310.00)	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	5 525.00	22.00
збиток	2355	( )	( )

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Б

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**		
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	**5 525.00**	**22.00**

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	22 000.00	30 172.00
Витрати на оплату праці	2505	3 917.00	4 098.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 097.00	1 148.00
Амортизація	2515	145.00	300.00
Інші операційні витрати	2520	7 280.00	7 288.00
Разом	**2550**	**34 439.00**	**43 006.00**

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник Гребенюк Олексій Валерійович

Головний бухгалтер Гребенюк Олексій Валерійович

ДОДАТОК В

		2023	01	01
Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТРАНС-МАРКЕТ" (найменування)	за ЄДРПОУ	37471163		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2022 р.

Форма № 3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності	3000		
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	219 257.00	238 519.00
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	77.00	40.00
Надходження від повернення авансів	3020	30.00	
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	365.00	13.00
Інші надходження	3095	19.00	62.00
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	194 392.00	225 896.00
Праці	3105	3 290.00	3 503.00
Відрахувань на соціальні заходи	3110	851.00	978.00
Зобов'язань з податків і зборів	3115	3 782.00	1 602.00
Витрачання на оплату авансів	3135	969.00	221.00
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	41.00	8 039.00
Інші витрачання	3190	2 431.00	690.00
Чистий рух коштів від операційної діяльності	**3195**	**13 992.00**	**-2 295.00**
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200		
необоротних активів	3205		
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215		
дивідендів	3220		
Надходження від деривативів	3225		
Інші надходження	3250		
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	( )	( )

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ В

необоротних активів	3260	( )	( )
Виплати за деривативами	3270	( )	( )
Інші платежі	3290	( )	( )
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	**3295**		
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності Надходження від: Власного капіталу	3300		
Отримання позик	3305		
Інші надходження	3340	139 759.00	116 503.00
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345		
Погашення позик	3350	5.00	152.00
Сплату дивідендів	3355		
Інші платежі	3390	154 225.00	114 400.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	**3395**	**-14 471.00**	**1 951.00**
Чистий рух грошових коштів за звітний період	**3400**	**-479.00**	**-344.00**
Залишок коштів на початок року	3405	826.00	1 170.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410		
Залишок коштів на кінець року	3415	347.00	826.00

Керівник Гребенюк Олексій Валерійович

Головний бухгалтер Гребенюк Олексій Валерійович

ДОДАТОК Г

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2022	01	01
Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТРАНС-МАРКЕТ" за ЄДРПОУ	37471163		
Територія м.Київ за КОАТУУ			
Організаційно-правова форма господарювання ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності **Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах** за КВЕД	**47.25**		

Середня кількість працівників[1] _____

Адреса, телефон 04053, місто КИЇВ, вулиця СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ, будинок 37-41

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 ГРУДНЯ 2021 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	6.00	6.00
накопичена амортизація	1002	(6.00)	(6.00)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	611.00	525.00
первісна вартість	1011	(1 062.00)	1 277.00
знос	1012	451.00	(752.00)
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	**1095**	**611.00**	**525.00**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	20 272.00	18 874.00
Виробничі запаси	1101	533.00	2 960.00
Товари	1104	19 739.00	15 914.00
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	10 713.00	14 433.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	8.00	221.00
з бюджетом	1135	10.00	721.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	7.00	708.00
із внутрішніх розрахунків	1145	24 226.00	22 876.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	25.00	20.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 170.00	826.00

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Г

Витрати майбутніх періодів	1170	1.00	3.00
Інші оборотні активи	1190	1 331.00	496.00
Усього за розділом II	**1195**	**57 756.00**	**58 470.00**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		
Баланс	**1300**	**58 367.00**	**58 995.00**
Пасив	Код рядка	На кінець звітного періоду	На початок звітного періоду
1	2	4	3
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	30.00	30.00
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	50 171.00	50 171.00
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 088.00	(47 200.00)
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	**1495**	**53 289.00**	**3 001.00**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	**1595**		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	3 142.00	55 589.00
розрахунками з бюджетом	1620	33.00	67.00
розрахунками зі страхування	1625	0.00	32.00
розрахунками з оплати праці	1630	35.00	141.00
З одержаних авансів	1635	138.00	40.00
з внутрішніх розрахунків	1645	1 534.00	351.00
Поточні забезпечення	1660	180.00	175.00
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	2.00	49.00
Усього за розділом III	**1695**	**5 078.00**	**55 994.00**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**		
Баланс	**1900**	**58 367.00**	**58 995.00**

Керівник Гребенюк Олексій Валерійович

Головний бухгалтер Гребенюк Олексій Валерійович

ДОДАТОК Д

КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2022	01	01
за ЄДРПОУ	37471163		

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТРАНС-МАРКЕТ"
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за РІК 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. Фінансові результати

Стаття	**Код рядка**	**За звітний період**	**За аналогічний період попереднього року**
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	195 712.00	141 517.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	152 690.00	108 121.00
Валовий: прибуток	2090	43 022.00	33 396.00
збиток	2095	( )	0.00
Інші операційні доходи	2120	19.00	885.00
Адміністративні витрати	2130	(310.00)	(265.00)
Витрати на збут	2150	(42 683.00)	(30 675.00)
Інші операційні витрати	2180	(39.00)	(1.00)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	9.00	3 340.00
збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	13.00	16.00
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	( )	( )
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	( )	( )
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	22.00	3 356.00
збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300		(604.00)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	22.00	2 752.00
збиток	2355	( )	( )

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Д

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**		
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	**22.00**	**2 752.00**

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	30 172.00	18 765.00
Витрати на оплату праці	2505	4 098.00	2 946.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 148.00	836.00
Амортизація	2515	300.00	143.00
Інші операційні витрати	2520	7 288.00	8 250.00
Разом	**2550**	**43 006.00**	**30 940.00**

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник Гребенюк Олексій Валерійович

Головний бухгалтер Гребенюк Олексій Валерійович

ДОДАТОК 3

Дата (рік, місяць, число)	2021	01	01
Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТРАНС-МАРКЕТ" за ЄДРПОУ	37471163		
Територія м.Київ за КОАТУУ			
Організаційно-правова форма господарювання ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності **Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах** за КВЕД	**47.25**		

Середня кількість працівників[1] _____

Адреса, телефон 04053, місто КИЇВ, вулиця СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ, будинок 37-41

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 ГРУДНЯ 2020 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	0	0
первісна вартість	1001	6.00	6.00
накопичена амортизація	1002	(6.00)	(6.00)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	210.00	611.00
первісна вартість	1011	(519.00)	(1 062.00)
знос	1012	309.00	451.00
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035		
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	**1095**	**210.00**	**611.00**
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	12 247.00	20 272.00
Виробничі запаси	1101	1 356.00	533.00
Товари	1104	10 891.00	19 739.00
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	8 670.00	10 713.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0.00	8.00
з бюджетом	1135	1 029.00	10.00
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	7.00
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	24 226.00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	13 256.00	25.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	0.00
Гроші та їх еквіваленти	1165	249.00	1 170.00
Витрати майбутніх періодів	1170	0	1.00

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ 3

Інші оборотні активи	1190	1.00	1 331.00
Усього за розділом II	**1195**	**35 452.00**	**57 756.00**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	**1200**		
Баланс	**1300**	**35 662.00**	**58 367.00**
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16 995.00	30.00
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	10 671.00	50 171.00
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	336.00	3 088.00
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Вилучений капітал	1430	( )	( )
Усього за розділом I	**1495**	**28 002.00**	**53 289.00**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	**1595**		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	1 496.00	3 142.00
розрахунками з бюджетом	1620	94.00	33.00
розрахунками зі страхування	1625	77.00	0.00
розрахунками з оплати праці	1630	20.00	35.00
З одержаних авансів	1635	82.00	138.00
з внутрішніх розрахунків	1645	0	1 534.00
Поточні забезпечення	1660	99.00	180.00
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	5 869.00	2.00
Усього за розділом III	**1695**	**7 660.00**	**5 078.00**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	**1700**		
Баланс	**1900**	**35 662.00**	**58 367.00**

Керівник Гребенюк Олексій Валерійович

Головний бухгалтер Гребенюк Олексій Валерійович

ДОДАТОК Ж

	КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)	2021	01	01
за ЄДРПОУ	37471163		

Підприємство ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТРАНС-МАРКЕТ"
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за РІК 2020 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. Фінансові результати

Стаття	**Код рядка**	**За звітний період**	**За аналогічний період попереднього року**
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	141 517.00	80 805.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	108 121.00	53 440.00
Валовий: прибуток	2090	33 396.00	27 365.00
збиток	2095	0.00	0.00
Інші операційні доходи	2120	885.00	0.00
Адміністративні витрати	2130	(265.00)	(184.00)
Витрати на збут	2150	(30 675.00)	(25 649.00)
Інші операційні витрати	2180	(1.00)	(24.00)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	3 340.00	1 508.00
збиток	2195	( )	( )
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	16.00	14.00
Інші доходи	2240		
Фінансові витрати	2250	( )	(518.00)
Втрати від участі в капіталі	2255	( )	( )
Інші витрати	2270	( )	( )
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	3 356.00	1 004.00
збиток	2295	( )	( )
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(604.00)	(97.00)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	2 752.00	907.00
збиток	2355	( )	( )

ПРОДОВЖЕННЯ ДОДАТКУ Ж

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Інший сукупний дохід до оподаткування	**2450**		
Інший сукупний дохід після оподаткування	**2460**		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	**2465**	**2 752.00**	**907.00**

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	18 765.00	14 982.00
Витрати на оплату праці	2505	2 946.00	1 925.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	836.00	461.00
Амортизація	2515	143.00	63.00
Інші операційні витрати	2520	8 250.00	8 401.00
Разом	**2550**	**30 940.00**	**25 832.00**

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

Керівник Гребенюк Олексій Валерійович

Головний бухгалтер Гребенюк Олексій Валерійович

ДОДАТОК К

Методика аналізу розрахунків з різними кредиторами підприємства